

2009

ÅRSMELDING

Tiltakspakke til nytte

Overtatt statlige fengslser

Kulturminner til glede for alle

INNHOLD

Nøkkeltall	03
Ledelsen har ordet	04
Tall i Statsbygg	08
Priser	10
Kort om Statsbygg	14
Ferdigstilte bygg	16
Kjøp og salg	23
Prosjekter i byggefasen	23
Fengselsbygg	32
Kulturminneåret	36
Regjeringens tiltakspakke	38
Statsbygg sett utenfra: Knut Storberget	40
Universell utforming	42
Statsbyggs eiendommer	44
Resultatregnskap	46
Balanse	47
Noter	48
Statsbygg i media	51

Utgitt av Statsbygg, mars 2010

Opplag: 9.000

Design: Red kommunikasjon

Trykk: RK Grafisk

Redaktør: Pål Weiby

Ansvarlig redaktør: Hege Njaa Rygh

Omslagsfoto: Høgskolen i Østfold, Remmen.

Arkitekt: Reiulf Ramstad Arkitekter Foto: Jaro Hollan

Foto, denne side: Vik fengsel.

Arkitekt: Schirmer og von Hanno (1864) Foto: Trond Isaksen

www.statsbygg.no

NØKKELTALL 2009

	2009	2008	2007
Brutto forvaltningsareal MILLIONER KVADRATMETER	2,6	2,3	2,3
Husleieinntekter MILLIARDER KRONER	3,21	2,65	2,59
Driftsresultat MILLIARDER KRONER	1,27	1,29	1,38
Antall prosjekter ferdigstilt	18	26	28
Totalte investeringer bygg MILLIARDER KRONER	3,12	3,36	3,06
Budsjettavvik i prosent	-1,2 %	16,7 %	-4,6 %
Gjennomsnittlig huskostnad KRONER/KVADRATMETER	23 357	29 360	16 481
Gjennomsnittlig prosjektkostnad KRONER/KVADRATMETER	37 165	41 708	24 379
Salg av eiendom MILLIONER KRONER	61,6	38,8	197,0
Kjøp av eiendom MILLIONER KRONER	291,9	98,9	122,8
Renter til staten MILLIONER KRONER	33	4	43
Utbytte til staten MILLIONER KRONER	140,5	447,4	346,4
Aktiva MILLIARDER KRONER	29,4	21,8	21,1
Langsiktig gjeld MILLIARDER KRONER	1,3	1,0	1,1
Ansatte	813	737	721

DETTE ER STATSBYGG

Statsbygg er en forvaltningsbedrift som er underlagt Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet.

Statsbygg skal iverksette og gjennomføre Stortingets vedtatte politikk innenfor den statlige bygge- og eiendomssektoren, og hovedoppgaven er å tilby gode og funksjonelle lokaler til statlige virksomheter.

DET INNEBÆRER AT STATSBYGG SKAL:

- være byggherre på vegne av staten
- være rådgiver for staten i bygge- og eiendomssaker
- sørge for god forvaltning av eiendommene som er knyttet til den statlige husleieordningen
- sikre statlige interesser i større eiendomsutviklingsprosjekter
- gjennomføre kjøp og salg av eiendom på vegne av staten

I tillegg har Statsbygg et særskilt ansvar for å fremme god arkitektur, tilgjengelighet for alle og ivaretagelse av kulturminner og miljø.

På vegne av staten eier og forvalter Statsbygg over 2300 bygninger fordelt på 610 eiendomskomplekser i Norge og utlandet. Dette er formålsbygg og spesialbygg som blant annet kongelige eiendommer, offentlige administrasjonsbygg, kultureiendommer og ambassader.

Som byggherre har Statsbygg til enhver tid igangsatt om lag 160 byggeprosjekter. Disse varierer i størrelse og type – fra komplekse og store prosjekter som det nye operahuset i Bjørvika til mindre rehabiliteringsoppdrag.

Statsbygg har en lang historie. Riktignok har navnet «Statsbygg» kun vært i bruk siden 1993, men det er mulig å føre virksomheten helt tilbake til 1816 med utnevnelsen av en «bygningsskyndig konsulent» for de offentlige bygninger.

Statsbygg har 820 ansatte i hele landet. Hovedkontoret ligger i Oslo, og de fem regionkontorene finnes i Tromsø (region nord) Trondheim (region Midt-Norge), Bergen (region vest), Oslo (region øst) og Porsgrunn (region sør).

Foto: Hans Fredrik Asbjørnsen

Et styrket Statsbygg

Finanskrisen, store byggeprosjekter og nye ansvarsområder. 2009 var et utfordrende år for Statsbygg. Administrerende direktør Øivind Christoffersen mener likevel at organisasjonen er bedre rustet for framtiden enn noen gang før.

Hva har vært Statsbyggs største utfordringer i 2009? – Finanskrisen og konsekvensene av den har helt klart vært en hovedutfordring for oss. I tillegg til at vi hadde mange aktiviteter i det ordinære statsbudsjettet, ble vi tildelt en tiltakspakke på 733 millioner for å bidra til å opprettholde aktiviteten i byggebransjen. Dette ble mange oppgaver for oss, og de måtte igangsettes raskt for å gi den ønskede effekten. Vi har i all hovedsak klart å levere det vi skulle, men ikke uten at mange av våre medarbeidere har ytt langt over hva man kan forvente.

Statsbygg overtok dessuten alle kriminalomsorgens eiendommer 1. januar 2009. Det har vært både en utfordring og et høydepunkt. Vi tar det som et signal om at Statsbygg har regjeringens og Stortingets tillit. Men kombinasjonen av et offensivt statsbudsjett, tiltakspakken og overtakelse av fengslene, har krevd svært mye av oss.

Hva har krisepakkebidragene på 733 millioner blitt brukt til?

– Hensikten med tiltakene vi satte i gang, var at de skulle gi rask effekt i markedet. En del av pengene har gått til å forsere enkelte pågående prosjekter samt oppstart av ett stort, nemlig Høgskolen i Bergen. Mesteparten av midlene har imidlertid gått til ytterligere satsing på modernisering og oppgradering av fengslene, i tillegg til ordinære vedlikeholdsprosjekter på eiendommene våre. Det har vært en mengde små prosjekter, og de har vært spredt over store deler av landet. Nettopp dette har vært noe av utfordringen, men det var nødvendig å gjøre mange små tiltak for at vi skulle få den tilskattede effekten. Oppsummert kan vi si at tiltakene har fungert godt, og at motkonjunkturpolitikken definitivt har virket innenfor Statsbyggs område.

Statsbygg overtok forvaltningsansvaret for de statlig eide fengslene i 2009. Hvilke utfordringer har dette medført?

– Med overføringen av fengslene er Statsbyggs portefølje økt med 15 prosent (315.000 m²), vi har fått noen titalls flere med-

LEDERGRUPPEN

Hva er hovedutfordringene for din avdeling i 2010?

Marianne Nordby Fåln

DIREKTØR FOR ØKONOMI- OG ADMINISTRASJONSAVDELINGEN

Økonomi- og administrasjonsavdelingen har overordnet ansvar for økonomistyring, HR, IKT, regnskap, lønn og felles servicefunksjoner. En betydelig utfordring i året som kommer, er implementering av nytt system for virksomhetsstyring, virksomhetsportal og nytt dokumenthåndteringssystem. Dette er alle prosjekter som skal bidra til å øke kvaliteten på beslutningsgrunnlaget vårt og gjøre informasjon mer tilgjengelig.

Avdelingen vil i 2010 arbeide med å videreutvikle virkemidler for at Statsbygg skal være en attraktiv arbeidsgiver, slik at vi kan tiltrekke oss og beholde engasjerte medarbeidere med riktig kompetanse.

Som servicefunksjon jobber avdelingen med å forbedre arbeidsprosesser, metoder og verktøy. Arbeidet som ble startet opp i 2009 med innføring av standardprosesser for tjenesteleveranser, vil bli videreført for alle våre tjenestemråder.

Stig P. Pettersen

DIREKTØR FOR FAGLIG RESSURSENTER

Statsbygg vil i 2010 utarbeide ny arkitekturpolitikk basert på regjeringens «Arkitektur.nå». Det er viktig for oss å utforme en strategi for anskaffelse av arkitekttjenester og en handlingsplan for satsing på arkitektur som kan sikre god funksjonalitet, økonomi og arkitektonisk kvalitet i våre bygninger.

Love og forskrifter stiller stadig strengere krav til oss innen felt som energibruk, miljø og universell utforming. Samtidig utvikler teknologien seg, og bygningsinformasjonsmodeller (BIM) innføres nå i alle våre større prosjekter for å øke kvaliteten i prosjekteringen. Det er en utfordring i 2010 å innføre nye krav og ny teknologi, samtidig som vi utvikler vår egen kompetanse på disse feltene.

LEDERGRUPPEN

Hva er hovedutfordringene for din avdeling i 2010?

May Balkøy

DIREKTØR FOR UTVIKLINGS-AVDELINGEN OG FUNGERENDE DIREKTØR FOR STRATEGISK STAB

For **stabsfunksjonene** er utfordringene knyttet til styringssystemer og virksomhetsstyring. Det skal utvikles langsiktige ambisjoner for kvalitetssystemet, slik at vi kan arbeide systematisk med å forbedre prosesser og resultater. Statsbyggs miljøstyringssystem er nylig resertifisert, og utfordringen blir å opprettholde miljøfokus for å sikre måloppnåelse og kontinuerlig forbedring gjennom ledelse og oppfølging av miljøforhold. Statsbygg er et virkemiddel i regjeringens bygge- og eiendomspolitik. I Prp 1 S (2009-2010) har Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet lagt en mer overordnet målstruktur til grunn for sine krav til Statsbyggs virksomhet. I 2010 skal stabsfunksjonen bidra til å implementere nye styringssignaler og sikre måloppnåelse.

Utviklingsavdelingens hovedutfordring i 2010 ligger i å bidra til utvikling av måten Statsbygg jobber på for å oppnå de beste resultatene for oppdragsgivere og leietakere. Dette krever at vi klarer å bygge en innovativ organisasjonskultur som fremmer bevissthet om utvikling og innovasjon, at vi gjennomfører undersøkelser, analysere resultater og initiere mål og tiltak som ivaretar oppfølgingsbehovet. Vi må implementere modeller for tidligfasen i prosjektene og videreutvikle rådgivertjenester for våre kunder. En viktig utfordring ligger i å balansere entreprenørskap med kvalitetssikring, slik at nytenking gir konkrete resultater og kommer organisasjonen og staten til gode. Samtidig skal god metodebruk og intern læring gi dokumenterte endringer i form av at ny kunnskap er tatt i bruk i organisasjonen.

«Statsbygg skal ikke bare henge med i utviklingen, men drive den. Vi skal ligge helt i tet i næringen og være ledende på morgendagens teknologi og fokusområder.»

► arbeidere og har overtatt en eiendoms- masse som holder svært varierende standard. Vi kartlegger nå tilstanden i alle fengslene og prioriterer sammen med kriminalomsorgen for å ta igjen et betydelig vedlikeholdsetterslep på eiendommene. Dette blir helt klart en utfordring som vil kreve store ressurser i årene framover.

Hvordan arbeider Statsbygg for å pleie sine kunderelasjoner?

– Statsbygg har to typer kunder: De som leier av oss og de som gir oss oppdrag. Statsbygg utvikler en klart definert markedsstrategi, og vi gjør kunde- og markedsundersøkelser for å kjenne kundenes behov og strategiske mål. Kundetilfredshet er viktig for oss i Statsbygg, og vi ønsker å utvikle oss sammen med våre kunder.

Kommunikasjon er en nøkkel til suksess, og vi har hyppige møter med kundene på ulike nivåer. Vi skal være klare og forutsigbare i vår kommunikasjon, og det er viktig at det er samsvar mellom kundenes forventninger og vår leveranse. Det er derfor vår jobb å identifisere forventningene og gi tydelige premisser for våre leveranser. Kundene må kjenne til hvordan vi jobber, og hvilke milepæler og avklaringer som skal gjøres underveis i hvert enkelt prosjekt. Prosjektstyringen foregår jo ikke bare på byggeplassen, men også i kunderelasjonen.

Medarbeideres innsats er avgjørende for Statsbyggs resultater. Hvilke elementer er viktige for å sikre et godt arbeidsmiljø?

– Som kompetansebedrift er vi helt avhengig av at våre medarbeidere er både faglig oppdaterte og motiverte. Vi ønsker å ha en organisasjon preget av åpne linjer, og det mener jeg at vi har. I tillegg kan Statsbygg tilby veldig mange interessante oppgaver som svært få andre arbeidsgivere kan matche. Kompetanseutvikling står

sentralt i organisasjonen, og vi har en rekke prosjekter med dette som mål. I tillegg har vi en stipendordning for etterutdanning.

Statsbygg skal ikke bare henge med i utviklingen, men drive den. Vi skal ligge helt i tet i næringen og være ledende på morgendagens teknologi og fokusområder. Det mener vi skaper faglige utfordringer for våre medarbeidere og bidrar til å gjøre Statsbygg til en attraktiv arbeidsgiver. Vi har for eksempel innstiftet vår egen Innovasjonspris. Den ble nylig tildelt en medarbeider som sammen med eksterne har utviklet et verktøy (klimagassregnskap) som simulerer prosjekters klimagasskonsekvenser i en tidlig fase og dermed, blant mye annet, kan brukes til å foreta klimavennlige valg.

Statsbygg er en foregangsbedrift på en rekke områder, ikke minst i miljø-sammenheng. Hvilke miljøambisjoner setter Statsbygg for sin virksomhet?

– Miljøtenkningen skal gjennomsyre alt Statsbygg foretar seg. Det betyr blant annet at vi i alle våre prosjekter stiller strengere miljøkrav til oss selv enn forskriftene tilsier. Tilsvarende stiller vi krav til våre underleverandører.

Den største miljøgevinsten ligger likevel i å forbedre den eksisterende bygningsmassen vår - det er tross alt disse byggene det er flest av. Dette arbeider vi mye med. Vi driver blant annet utskifting til mer miljøvennlige energikilder, gjennomfører tiltak som reduserer varmetap og annet for å redusere energibruken. Vi har drevet energimåling i våre bygg i 20 år og vet hva som gir effekt.

I tillegg er det viktig å påvirke holdningene blant egne ansatte og våre leietakere. Mye kan spares dersom man bruker en bygning riktig. Vi driver derfor kontinuerlig holdningsskapende arbeid.

Statsbygg legger stor vekt på universell utforming i alle sine nye bygg, men det

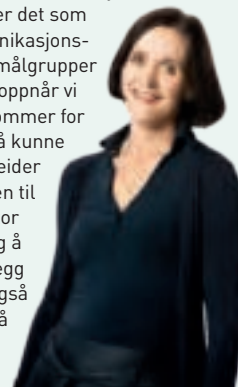
LEDERGRUPPEN

Hva er hovedutfordringene for din avdeling i 2010?

Hege Njaa Rygh

DIREKTØR FOR KOMMUNIKASJONSSTABEN

Kommunikasjonsstaben er opptatt av å velge riktige virkemidler for å synliggjøre det gode arbeidet Statsbygg gjør. Vi ser at det er spesielt viktig å vise kundene våre at vi leverer de tjenestene vi skal. I 2010 vil vi fokusere ekstra på kommunikasjonstiltak som bidrar til at kundene opplever det som positivt å være kunde hos oss. Kommunikasjonsarbeidet vårt når gjerne frem til flere målgrupper samtidig. Når vi arrangerer Åpne hus, oppnår vi både å kunne vise frem statens eiendommer for befolkningen, leietakerne er glade for å kunne vise frem de flotte omgivelsene de arbeider i og våre egne medarbeidere får sjansen til vise at jobben vi gjør i Statsbygg har stor betydning for omverdenen. Det er viktig å bruke kommunikasjonstiltak som i tillegg til å informere om virksomheten vår, også gjør våre egne medarbeidere stolte av å være i Statsbygg.

Harald Unstad

DIREKTØR FOR EIENDOMSFORVALTNING

I 2009 var det i Eiendomsforvaltningen sterkt fokus på å følge opp gjennomføring av vedlikeholdstiltak og prosjekter som var tildelt særskilt gjennom regjeringens tiltakspakke. I tillegg har overtakelsen av fengselseiendommene vært en stor utfordring. I 2010 vil vi spesielt legge vekt på tre områder: Først og fremst skal vi satse på å øke tilfredsheten blant våre kunder. Vi vil satse på enhetlige og hyppige kundemøter, gjennomføre kunde-seminarer og revidere våre husleieavtaler. Vårt andre fokusområde vil være å få en god og planmessig oversikt over fremtidige vedlikeholdsbehov og oppfølging av disse slik at våre ambisjoner om å opprettholde et verdibevarende vedlikehold innfris. Som et tredje hovedområde skal vi sørge for at alle rutiner og regler som gjelder vårt virksomhetsområde etterleves.

Hilde Nordskogen

DIREKTØR FOR BYGGEREAVDELINGEN

Byggerreavdelingen i Statsbygg har ansvaret for byggeprosjekter til cirka 2,5 milliarder kroner i året. Vi i byggerreavdelingen skal fortsette med å gjennomføre prosjekter på en forutsigbar og etterrettelig måte, og sørge for at oppdragsgivere og brukere opplever plan- og byggeprosessen som åpen og ryddig. Statsbygg skal levere funksjonelle og miljøvennlige bygg ved å ha fokus på prosjektfaget. I 2010 vil vi jobbe videre med prosjekteringsfasen, hvor kostnadseffektive løsninger og bedre metoder for estimering vil bli vektlagt og videreutviklet. Vi vil fortsatt foreta veloverveide valg av kontraktstrategier og prosjektorganisering. Byggerreavdelingen har kompetente medarbeidere med stor arbeidslyst, så utgangspunktet for å kunne levere gode bygg er absolutt tilstede også i 2010!

stilles også krav til tilgjengelighet i eldre, fredede bygninger som Statsbygg skal ivareta. Hvordan møter dere denne utfordringen?

– Antikvariske bygninger representerer en klar utfordring med hensyn til tilgjengelighet for alle uavhengig av funksjonsnivå. Likevel kan mye gjøres, og vi setter av noen millioner hvert år til ulike tiltak. Vi har også kartlagt hele vår bygningsmasse med tanke på universell utforming, og har lagt en plan for en gradvis forbedring de kommende år. Portalen byggforalle.no gir en oversikt over tilgjengeligheten i over 400 bygg som Statsbygg forvalter. Vi jobber for å øke vår kompetanse på dette området, blant annet gjennom nært samarbeid med våre søsterorganisasjoner i Norden og med funksjonshemmedes organisasjoner.

Statsbygg har vist frem mange av sine over 400 kulturminner til publikum i 2009. Hvilke utfordringer ligger det i å ivareta og vedlikeholde kulturminner på vegne av staten?

– For det første er det kostbart å vedlikeholde slike bygninger, ofte er det heller ikke inntekter på dem. Samtidig vet vi at kulturminner er best ivaretatt når de er i bruk på en fornuftig måte. Det å finne god bruk er dermed viktig - og en utfordring.

Vedlikehold av kulturhistoriske eiendommer krever dessuten en spesiell kompetanse om alt fra planlegging og organisering til gamle håndverks-teknikker. Denne kompetansen må vi dels besitte selv, dels hente i markedet. Vi har også et utstrakt samarbeid med våre naboland for å lære av dem.

For hvilke oppgaver/områder er det viktigst for Statsbygg å synliggjøre resultater i 2010?

– Vi vil jobbe mye med å styrke våre kunderelasjoner ytterligere i 2010. Jeg tror også at Statsbygg vil bli mer synlige innen miljøsektoren. Vi skal være både en pådriver og en bidragsyter i utviklingen av nye metoder til beste for miljøet. Næringen vil nok oppfatte oss som en krevende bestiller, men dette er noe bransjen selv ønsker. Også innen universell utforming skal og vil Statsbygg være en foregangsorganisasjon.

820

820 personer jobber i Statsbygg. Ved utgangen av 2009 var det 813, men med nyansatte som hadde oppstart den 1. januar 2010, har antallet steget til 820.

Foto: Leif Gabrielsen

Foto: Arkiplan AS

2-4-6

Munkegata 2, 4 og 6 i Trondheim består av tre bygninger som går under navnet Ekserser-

haven, og er nabo til Nidarosdomen. Munkegata 2 var egentlig oppført som bakeri i 1810, Munkegata 4 er opprinnelig Ekserserhuset fra 1806, mens Munkegata 6 var Underoffiser-skolen oppført i 1814. Til sammen er bygningsmassen på 2.800 kvadratmeter. De ble ervervet av Statsbygg i 2005 og ferdig rehabilitert i 2009. Hele eiendommen er fredet, inkludert deler av eksteriøret, og til rehabiliteringen har det vært stilt meget strenge antikvariske krav. Bygningene tilbys fortrinnsvis til kirkelige formål, og Munkegata 4 og 6 er utleid til henholdsvis Kirkens Bymisjon og Den norske kirke ved Kirkevergen i Trondheim. Munkegata 2 ble ferdigstilt i desember i 2009 og er foreløpig ikke utleid.

4.000.000 kr

Siden 1993 har Statsbygg finansiert energieffektiviseringstiltak i sine bygninger over eget enøk-budsjett, og i 2009 ble det brukt om lag 4 millioner kroner til 17 ulike energieffektiviseringstiltak fra dette budsjettet. I tillegg ble det gjennomført 18 vedlikeholdsprosjekter hvor enøk-tiltak var del av prosjektene. Enøk-andelen i disse prosjektene var på cirka 3,5 millioner kroner.

113 PERSONER I STATSBYGG HAR PERSONALANSVAR.

Kvinneandelen blant ledere er på 34 prosent. Toppledergruppen består av fire kvinner og tre menn. Det er gjennomført totalt 36 dager med teamutvikling i ledergruppene. Et nytt lederutviklingsprogram er klart. Det starter i januar 2010 og har 28 deltakere.

113

2969 PERSONER SØKTE PÅ LEDIGE STILLINGER I STATSBYGG I 2009, mer enn en fordobling sammenlignet med 2008.

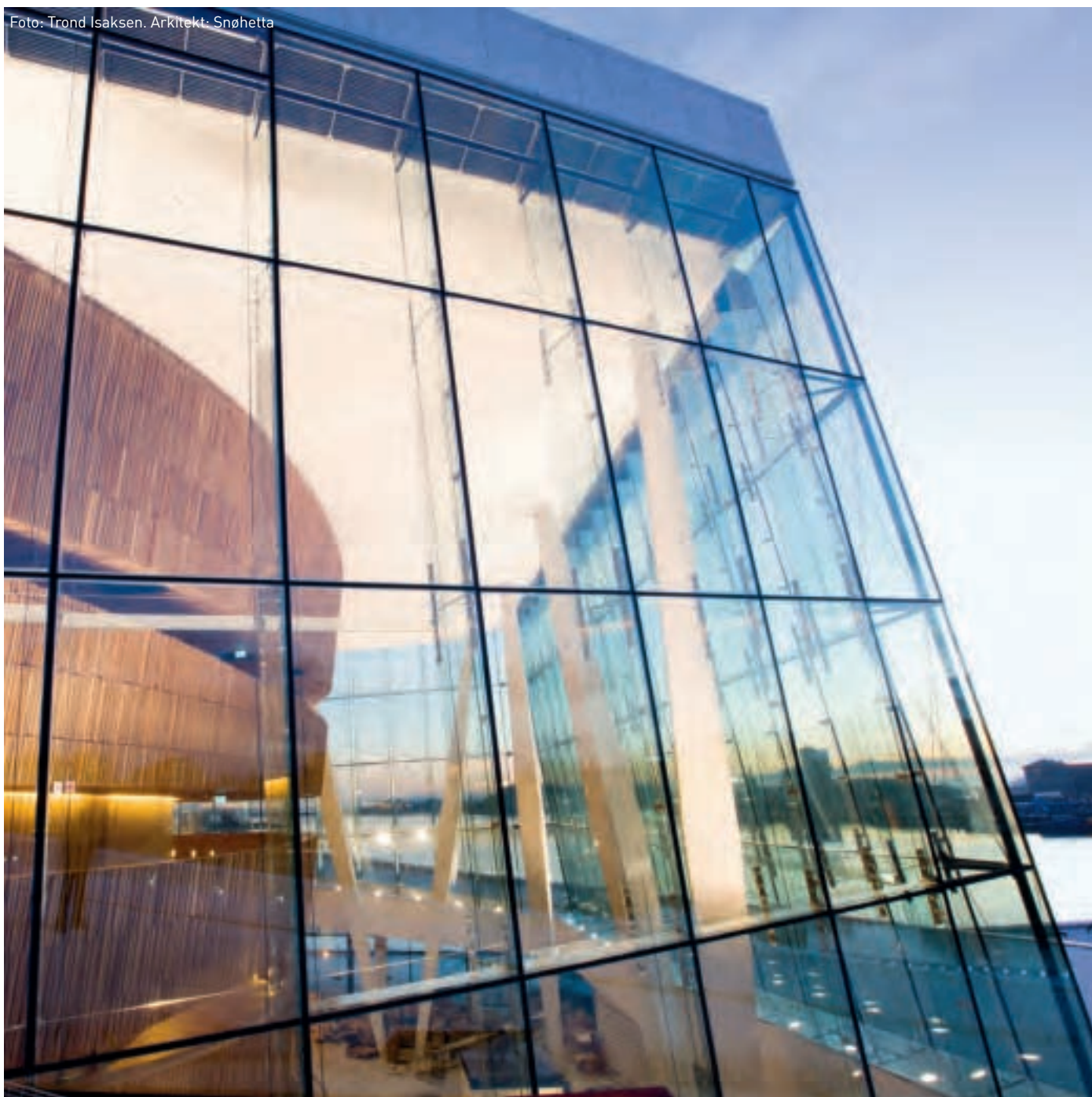
Totalt ble det rekruttert 99 nye medarbeidere.

27.272

27.272 enheter med stein gikk med da Statsbygg ga inngangspartiet og uteområdet ved Høgskolen i Finnmark i Alta en etterlengtet ansiktsløftning sommeren 2009. Forbedringen var svært synlig for skolens brukere og byens beboere, og lot seg gjøre takket være 2,5 millioner kroner fra regjeringens tiltakspakke. Statsbygg fjernet gammel skifer som hadde sett bedre dager, tok bort leire og la isolasjon, før den nye steinen ble lagt. Belysningen ble skiftet, og hele området ble oppgradert.

Foto: Trond Isaksen. Arkitekt: Snøhetta

Den store prisvinneren

■ Det nye operahuset ble en umiddelbar suksess da det åpnet i april 2008. Folkevandringen til og på operataket har vært enorm, og besøket på forestillingene gledelig stort. Fra inn- og utland har bygget blitt møtt med begeistring og anerkjennelse for så vel arkitektur som muskalsk scene. Denne positive mottakelsen har gitt et prisskred til operaen.

I 2009 har Statsbygg som byggherre og Snøhetta som arkitekt kunnet gledet seg over å motta følgende priser:

MIES VAN DER ROHE-PRISEN: EUs pris for samtidsarkitektur og en av verdens viktigste arkitekturpriser. Den blir delt ut hvert annet år.

LYSPRISEN 2009: Beste innendørs belysning. Norsk lyspris er etablert av Lyskultur – Norsk kunnskapssenter for lys, og blir delt ut hvert annet år.

DESIGNERS SATURDAY AWARDS: 1. premie for interiør. Prisen deles ut på Designers Saturday-messen i Oslo.

BRIT INSURANCE DESIGNS OF THE YEAR: Vinner i Arkitekturklassen. Designmuseet i London deler hvert år ut denne prisen til de mest nyskapende, interessante og framtidrettede designprosjektene i verden. Sju ulike klasser.

Dette er priser som kommer i tillegg til dem operaen vant i 2008: Statens byggeskikkpris og Årets kulturbygg under World Architecture Festival i Barcelona.

Hedret og æret

Byggeindustriens ærespris ble for første gang delt ut i 2009. Og da to stykker, for sikkerhets skyld! Statsbyggs prosjektdirektør Roar Bjordal fikk den ene, mens Statsbygg som byggherre ble tildelt den andre.

Roar Bjordal fikk æresprisen for sin enestående ledelse av byggeprosjektet Den Norske Opera & Ballett i Oslo. Statsbygg fikk ærespris for å være en byggherre i front.

– Det er første gang vi deler ut en ærespris. Jeg sier ikke at vi ikke vil dele ut flere ærespriser, men det skjer ikke hvert år, og det skjer kun ved helt spesielle tilfeller.

Det hadde vi i år. Roar Bjordal har gjort en helt eksepsjonell jobb med den nye operaen, og Statsbygg er en inspirasjon for alle i byggebransjen. Statsbygg er synonymt med bygg av høy kvalitet og har på 2000-tallet fått alt for lite ros i forhold til den gode jobben de har gjort, sa administrerende direktør i Byggeindustrien, Per Helge Pedersen, som også var juryleder.

«Statsbygg er synonymt med bygg av høy kvalitet og har på 2000-tallet fått alt for lite ros i forhold til den gode jobben de har gjort.»

Juryleder og administrerende direktør i Byggeindustrien, Per Helge Pedersen,

Mette Nordhus og Hege Njaa Rygh jubler for kommunikasjonsbransjens fagpris.

Kommunikasjonsvinner

I mars ble Statsbygg tildelt kommunikasjonsbransjens fagpris. En stolt kommunikasjonsdirektør Hege Njaa Rygh sa etter tidelingen at det var som å bli norgesmester i kommunikasjon.

Fagprisen deles ut av Kommunikasjonsforeningen og Norske Informasjonsrådgivere, og er bransjens egen utmerkelse til de av fagets utøvere som har utmerket seg spesielt i løpet av året som gikk.

Juryen sa blant annet: «De har bygget omdømmet til sin egen organisasjon. Etter tidligere års problemprosjekter har de lyktes med å løfte egen organisasjon gjennom satsing på kommunikasjon og stor tilgjengelighet. Gjennom aktiv og bevisst bruk av kommunikasjon som strategisk virkemiddel har årets vinner gjort Operaen i Bjørvika til allemannseie!».

Foto: Jaro Hollan, Arkitekt: Barlindhaug Consult

Flere prisvinnere

Det er ikke bare Operaen som har høstet priser i 2009. Også Svalbard globale frøhvelv i Longyearbyen og Nasjonalmuseet – Arkitektur i Oslo har blitt hedret.

Frøhvelvet ble kåret til Årets anlegg under Byggegalan i mars og vant Lysprisen for beste utendørs belysning i november. Statsbygg var byggherre for frøhvelvet som stod ferdig i februar 2008. Det er etablert i permafrosten inne i fjellet og er konstruert for oppbevaring av sikkerhetsduplikater av frø fra hele verden.

Nasjonalmuseet – Arkitektur på Bankplassen 3 i Oslo vant Fiabci Norways Eiendomspris og fikk senere på året Betongtavlen for mesterlig byggekunst i betong. Statsbygg var ansvarlig for restaureringsarbeidet og for oppføringen av den nye paviljongen på museet.

340.000

I 2009 var det over 340.000 reelle besøk på Statsbyggs nettsted. Det gir et gjennomsnitt på 29.000 besøk per måned. Til sammen har nettsurferne sett på 1,6 millioner sider. Foruten startsidene og nyhetene, var jobbsidene og konkurransen «Nasjonalmuseet på Vestbanen» blant de

mest besøkte. Statsbygg publiserte 130 nyhetssaker i 2009. I Aalunds årlige PR-barometer, en undersøkelse blant 200 norske næringslivsjournalister, scoret Statsbygg best av alle de vurderte bedriftene på parameteret «innhold på hjemmeside». I Difis (Direktoratet for forvaltning og IKT) kvalitetsmåling av over 700 offentlige nettsteder, var statsbygg.no helt i toppsjiktet på tilgjengelighet og brukertilpassing.

28

28 barn kan bo på Eidsvoll omsorgs-senter som er et hjem for unge, enslige asylsøkere. Statsbygg har kjøpt og bygget om eiendommen for Bufetat, og den fungerer som et asylmottak for barn under 15 år. Senteret ligger vakkert til på den 68 mål store tomten og består av fem bygninger på til sammen 2360 kvadratmeter. De første barna flyttet inn på senteret i desember 2007.

DET NYE FJELLMAGASINET TIL RIKSARKIVET HAR 40.000 HYLLEMETER ARKIVREOLER

Foto: Morten Brun

82%

82 prosent svarte at de trives godt eller meget godt i Statsbygg i medarbeidermålingen for 2009. Målingen viste fremgang på alle måleområder og et skår over landsgjennomsnittet i målingsleverandørens database på alle områder. I undersøkelsen var det vurdering av ledelse som kom best ut i forhold til landsgjennomsnittet, og internt hadde området arbeidsmiljø størst økning fra målingen i 2007.

66,3 år

Gjennomsnittlig pensjonsalder i Statsbygg er på 66,3 år og har gått opp fra 64,7 år i 2008. Med dette innfrir Statsbygg IA-målet om pensjonsalder på 65,5 år, med god margin.

Foto: Jaro Hollan

Statsbygg forvalter

41.000 kvm

kongelige eiendommer, blant annet Kongsgården på Bygdøy.

102 x 18

■ 102 meter lang og 18 meter bred er det nye fjellmagasinet til Riksarkivet på Kringsjø i Oslo. Hallen går over fire plan og har om lag 40.000 hyllemeter arkivreoler. Riksarkivbygningen er egentlig en høyblokk på ti etasjer, der sju av etasjene er under bakken. Dette kan være vanskelig å fatte slik bygget ligger integrert i naturen ved inngangen til Nordmarka. Uansett - i 2009 økte altså Statsbygg kapasiteten til Riksarkivet betydelig uten at markabrukerne merket det, for hele magasinøkningen på 35 prosent ligger under bakken.

Foto: Jaro Hollan
Arkitekt: Arkitektene Astrup og Hellern

STATSBYGG ÅRSMELDING 2009

Klimagassregnskap

■ Klimagassregnskap.no er et verktøy som kan bidra med ny kunnskap slik at byggebransjen kan redusere sitt bidrag til klimagassutslippene. Verktøyet er utviklet av Statsbygg i samarbeid med Civitas AS, og har fått stor oppmerksomhet i byggenæringen. I 2009 har man arbeidet kontinuerlig med videreutvikling og forbedring av verktøyet, og versjon to ble tatt i bruk i juni 2009. Klimagassregnskapet er blant annet brukt av Meteorologisk institutt ved Universitetet i Oslo på deres nybygg, og skal brukes på det nye hovedkontoret til Bellona. Verktøyet skal bidra til at det velges løsninger med lavest mulig klimagassutslipp. Forventningen er at både privat og offentlig byggesektor vil vise økt oppmerksomhet, interesse og etterspørsel etter denne type kunnskap i årene som kommer.

KRYS S

■ I 2009 har Statsbygg og nettstedet kryss.no gjentatt suksessen fra 2007 og arrangert en bredt anlagt konferanse med spennende foredragsholdere fra inn- og utland. Med henblikk på Kulturminneåret 2009 var årets tema «Kulturarv, by- og stedsutvikling sett fra et kulturplanleggingsperspektiv». Målet med konferansen var todelt. Dels å belyse og skape debatt om kulturarv som et viktig element i planlegging og utvikling av byer og tettsteder. Dels å vise at Statsbygg engasjerer seg i å utvikle bevisstheten omkring kulturplanlegging til beste for eiendommer, kommuner, lokalsamfunn og samfunnsutvikling generelt.

Klimagassregnskapet er blant annet brukt av Meteorologisk institutt ved Universitetet i Oslo på deres nybygg, og skal brukes på det nye hovedkontoret til Bellona.

Tromsø tinghus. Foto: Jaro Hollan. Arkitekt: Bergersen Arkitekter/Lusparken Arkitekter

Til etterfølgelse

■ Sammen med Miljøverndepartementet har Statsbygg laget eksempelsamlingen «Statlig lokalisering og god by- og stedsutvikling - gode eksempler». Hensikten er å gi anbefalinger for hvordan statlige aktører kan følge opp de nasjonale målene på området, og slik bidra til god by- og stedsutvikling ved lokalisering av statlige funksjoner. I rapporten er flere Statsbygg-prosjekter representert. Blant dem er Tromsø tinghus, som er et signalbygg med stor betydning for ny byutvikling i sentrum, og Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana, som var viktig for å etablere nye statlige arbeidsplasser i kjølvannet av omstillinger i industrien. Det nye operahuset i Oslo omtales som en institusjon og attraksjon som vil bidra til å skape liv og gi verdiskaping i Bjørvika som bydel.

Foto: Leif Gabrielsen

Utviklings- og karrieremuligheter

Gjennom flere års satsing på utviklings- og karriereprogrammer har Statsbygg tiltrukket seg og beholdt gode og kompetente medarbeidere. Statsbyggskolen har tilbud som strekker seg over alle fagområder i organisasjonen. Kombinasjonen av egne fagekspert og samarbeid med eksterne utdanningsinstitusjoner og BEA-næringen, har gitt grunnlag for et unikt og skreddersydd tilbud innen ledelse, prosjektledelse og eiendomsforvaltning. I 2009 ble det avholdt 138 kurs, og det ble delt ut 21 stipender.

Endring og utvikling

Innlemming av fengslene i eiendomsporteføljen førte til at Statsbygg fikk 37 nye medarbeidere fra Kriminalomsorgen. Det er gjennomført en samlokalisering av regionkontor Øst og hovedkontor. Samlokaliseringen har ført til at støttefunksjonene lønn, regnskap og kontordrift er blitt samordnet.

Samfunnsansvar

Sykefraværet i Statsbygg har de siste årene ligget under landsgjennomsnittet. Et totalt sykefravær i 2009 på 5,2 prosent, er tilnærmet lik virksomhetens mål for et inkluderende arbeidsliv, IA. Opplæring av nye ledere i de nye sykefraværstrutinerne er gjennomført og læringsressurser innen temaet er tilgjengelig for alle i virksomheten i form av e-kurs. Medarbeidere får refusjon til treningsavgift.

Statsbygg har siden 2008 deltatt i det statlige forsøksprosjektet med moderat kvotering av innvandrere ved ansettelser. I prosjektperioden er det innført nye ansettelsesrutiner, og det er rekruttert 21 personer med innvandrerbakgrunn, mens det i toårsperioden før kun ble rekruttert åtte.

STATSBYGG

	2008	2009
Totalt antall ansatte	737	813
– menn	65%	67%
– kvinner	35%	33%
Ansatte med høyere utdanning ¹	33%	36%
Ansatte med fagbrev ²	18%	18%
Gjennomsnittsalder	49 år	48 år
Gjennomsnittlig ansiennitet i Statsbygg	9 år	9 år
Personalomsetning	7,7%	6,5%
Antall nye medarbeidere i 2009 ³	81	136
Totalt sykefravær	5,0%	5,2%

¹ Tre eller mer på universitet eller høyskole

² Ansatte med fagbrev som høyeste utdanning

³ 37 medarbeidere ble overført fra Kriminalomsorgen til Statsbygg og 99 medarbeidere er rekruttert eksternt i løpet av året

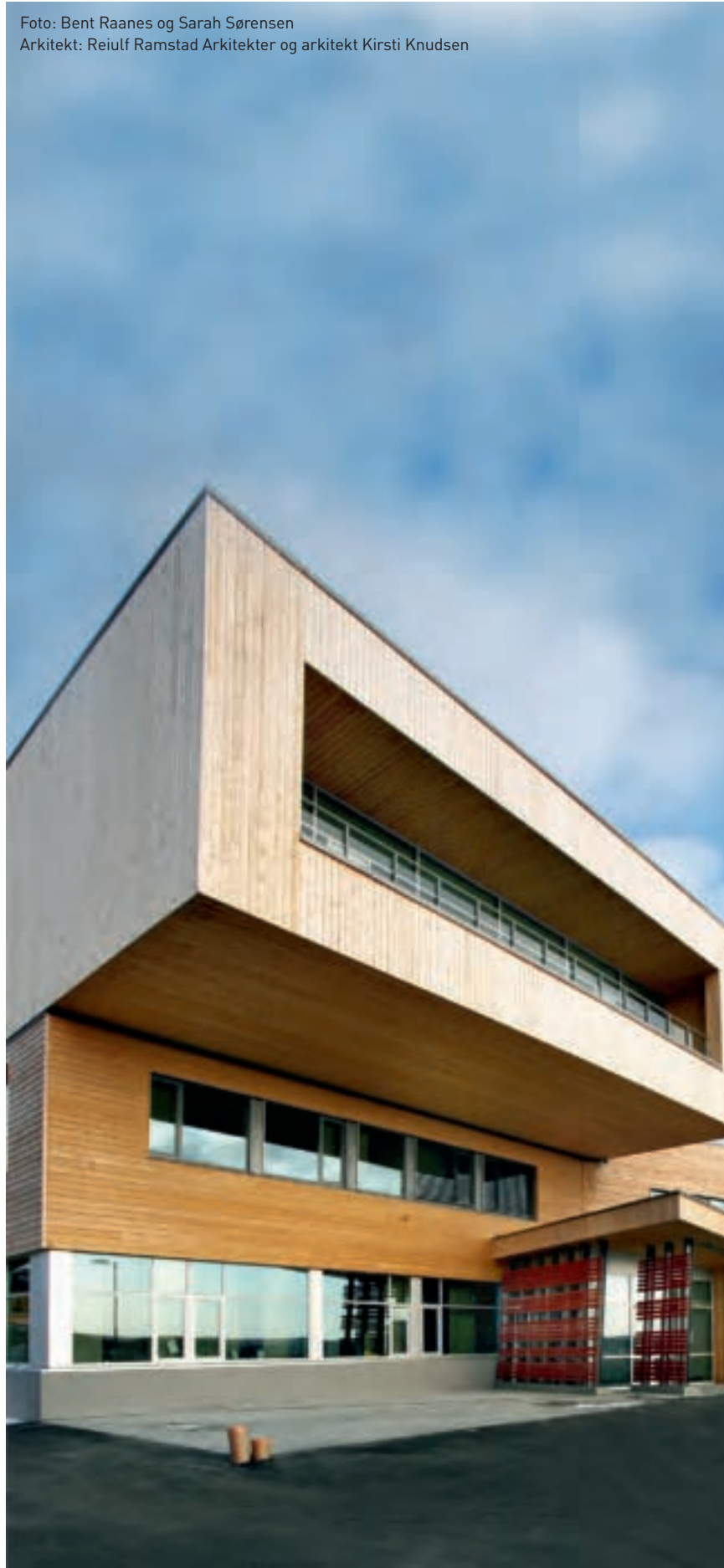
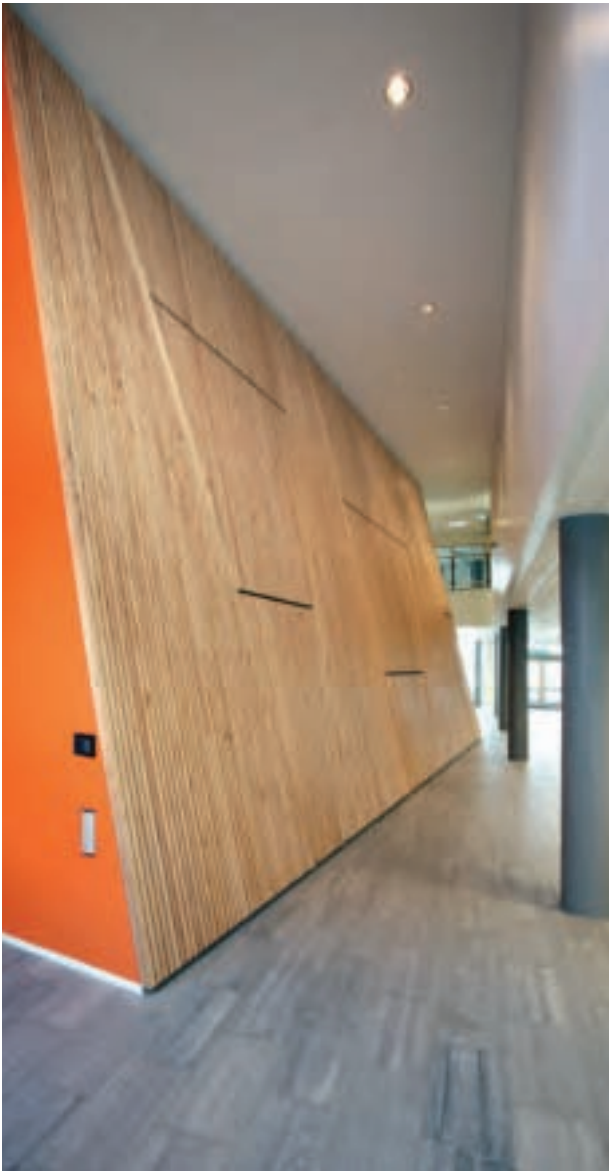
FERDIGSTILTE BYGG

Prosjektnavn	Forventet sluttkostnad	Kvm	Type prosjekt
Samisk vitenskapsbygg, Katuokeino	390 000 000	9 367	Nybygg
Regjeringens representasjonsanlegg, Oslo	311 800 000	3 030	Nybygg/Ombygging
Riksarkivet - fjellmagasin, Oslo	190 000 000	5 400	Nybygg
Oscarshall slott, Oslo	68 900 000	1 442	Ombygging
Eidsvoll omsorgssenter for barn, Eidsvoll	64 900 000	2 360	Nybygg/Ombygging
Munkegt. 2-4-6, Trondheim	53 600 000	2 880	Ombygging
Rytterkorpset, Oslo	41 000 000	1 920	Ombygging (inkl. vedlikehold 14,9 MNOK)
NORAD - Utviklingshuset, Oslo	30 000 000	771	Ombygging
Embedsbolig, København - Danmark	25 000 000	929	Ombygging
Røvika Ungdomssenter, Fauske	16 000 000	1 880	Ombygging
Vik fengsel- servicebygg, Vik	16 000 000	600	Nybygg
Sollia barnehjem, Sortland	15 500 000	723	Nybygg/Ombygging
Ambassade, Riyadh - Saudi Arabia	14 300 000	468	Nybygg
Ambassade, Beijing - Kina	12 200 000	434	Ombygging
Vea - Statens gartnerskole, Moelv	11 300 000	635	Nybygg/Ombygging
Ambassade, Kairo - Egypt	8 300 000	1 482	Ombygging
Ungdomsbasen i Tromsø, Tromsø	6 500 000	486	Ombygging
Oslo fengsel - røranlegg, Oslo	33 750 000		Utskiftning av røranlegg (inkl. vedlikehold 3,75 MNOK)
Bygdø Kongsgård - sikkerhetstiltak, Oslo	22 700 000		Utendørsanlegg
Statistisk sentralbyrå - datarom, Kongsvinger	7 200 000		Ombygging

**BLA OM!
LES MER OM
FERDIGSTILTE
BYGG**

Foto: Bent Raanes og Sarah Sørensen
Arkitekt: Reiulf Ramstad Arkitekter og arkitekt Kirsti Knudsen

Vitenskapsbygg med underjordisk støtte

Det er noe majestetisk og mytisk over hvordan Diehtosiida – det samiske vitenskapsbygget i Kautokeino – hever seg over sine omgivelser. Men så har det også støtte fra både kong Harald og de underjordiske!

I november var det offisiell åpning av nybygget etter at kong Harald hadde lagt ned grunnsten to år tidligere. Men før det hadde Statsbygg gått til et noe uvanlig skritt: Sommeren 2006 spurte man nemlig de underjordiske om lov til å bygge.

TRADISJON. Den formelle byggetillatelsen var i skjønneste orden, men i tråd med urgammel tradisjon, ble det i tillegg spurt om tillatelse fra de underjordiske. Representanter fra Statsbygg og Samisk høgskole overnattet på tomte, og en stille og rolig natt skulle være et tegn på at man hadde fått de underjordiske med på laget.

Natten forløp stille, de underjordiske hadde tydeligvis ingen innsigelser og byggingen kunne begynne. Grunnarbeidene startet i august 2006, og byggestart var i juni i 2007.

I 2009 kunne Statsbygg ferdigstille de 9400 kvadratmeterne fordelt over fire plan. Dermed kunne en rekke samiske institusjoner, med Samisk høgskole i spissen, flytte inn. I tillegg gir Diehtosiida rom til Samisk arkiv, avdelingskontor for Sámediggi/Sametinget, Gáldu – Kompetansesenter for urfolks rettigheter, Studentsamskipnaden og International Centre for Reindeer Husbandry. Formålet med å samle disse samiske institusjonene er å få en synergieffekt for det samiske språket, kulturen og forskningen.

MODERNE OG MARKANT. – Å reise et symbolbygg knyttet til en kultur fri for monumentale tradisjoner, er en utfordring. Bygningen er renset for formalistiske klisjeer. Den er moderne, uten direkte referanser til lokal byggeskikk, men med en markant formgivning. Den kulturelle konteksten kommer til uttrykk gjennom et bevisst forhold til materialbruk. Sluttresultatet er et stilfullt og praktisk bygg, forteller avdelingsdirektør Linda Sunde Eriksen i Statsbygg.

Diehtosiida er bygget for det skal bli lettere å ivareta, viderefremidle og utvikle samisk kultur og kompetanse.

Nybygget er tegnet av Reiulf Ramstad Arkitekter AS og sivilarkitekt Kirsti Knudsen AS.

Den forventede sluttkostnaden er 390 millioner kroner.

■ MEDARBEIDEREN

Christoffer SeilerASSISTERENDE PROSJEKTLEDER
BYGGHERRREAVDELINGEN**HVA DRIVER DU MED TIL DAGLIG?**

Jeg jobber hovedsakelig med to fengselsprosjekter: Åna fengsel og Trondheim fengsel. Men jeg er også involvert på Politihøgskolen i Oslo. Ettersom jeg er relativt nyansatt i Statsbygg, har jeg brukt mye av min tid med å lære Statsbyggs systemer og prosjektmodeller. Min hovedoppgave er å gi støtte til prosjektlederen. I det daglige jobber jeg blant annet mye med konkurransegrunnlag og kontrahering av entreprenører og rådgivere. Dette kan være krevende. Det blir alltid mange juridiske spørsmål, men jeg har heldigvis blitt kjent med noen hyggelige jurister på Faglig ressurscenter som har gitt mye støtte.

HVORDAN HAR OVERTAKELSEN AV FENGLERNE PÅVIRKET DIN ARBEIDSDAG?

Jeg synes Statsbyggs overtakelse av kriminalomsorgens eiendommer har påvirket gjennomføringen av prosjektene på en positiv måte. I og med overtakelsen har det kommet inn en ny aktør på banen, en aktør som vet veldig mye om eiendommene. Det underletter arbeidet å ha driftspersonalet på sin side når vi skal gjennomføre prosjekter.

HVORDAN TRIVES DU I JOBBEN?

Jeg valgte å jobbe i Statsbygg fordi jeg mente denne organisasjonen kunne tilby meg mye. Jeg ventet meg faglig utvikling, spennende oppgaver og prosjekter. Dette viste seg å slå til. Jeg jobber nå i spennende prosjekter og utvikles hele tiden, ingen dag er den andre lik. Statsbygg sitter på enorme ressurser i form av kompetanse, så det er alltid noen man kan snakke med hvis man lurer på noe. Det har også vært bra å ha en mentor man kan drøfte forskjellige oppgaver med. Ellers synes jeg Statsbygg er en arbeidsplass der man får mye ansvar og kan jobbe selvstendig, men det er også et trivelig arbeidsmiljø der man møter mange hyggelige mennesker.

«Den største utfordringen lå i det kompliserte murerarbeidet med å gjenskape all dekoren som var skadet. I tillegg skiftet vi ut om lag 6.000 teglstein.»

OSCARS-
HALL REGNES
SOM NYGOTIKKENS
HOVEDVERK I
NORGE

Foto: Jan Haug, Det kongelige hoff
Arkitekt: Johan Henrik Neblong (1852)

Fra rosa til hvitt

I løpet av to år gikk Oscarshall lystslott på Bygdøy gjennom en full rehabilitering, men det var særlig én forandring som var iøynefallende for folk flest da det stod ferdig i 2009: Det hadde skiftet farge fra rosa til hvitt.

Slottet fremstår på ny med stil og verdighet og ble offisielt gjenåpnet 20. august 2009 med H.M. Kongen og H.M. Dronningen til stede. Kongen har disposisjonsretten over Oscarshall, og slottet benyttes til representasjonsoppdrag, konserter og museum. I over hundre år har lystslottet vært åpent for publikum.

For å bevare Oscarshalls mange historiske, kunsthistoriske og materialhistoriske verdier, er lystslottet behandlet som fredet. Prinsipielt skulle derfor så mye som mulig av det originale bevares og anlegget skulle fremstå slik det opprinnelig var.

– Dette la vi stor vekt på under rehabiliteringen, samtidig som det er tatt hensyn til tekniske problemstillinger, nødvendig utbedring av skader og forebygging av nye skader, forteller avdelingsdirektør Oddvar de Bruccq i Statsbygg.

– Den største utfordringen lå i det kompliserte murerarbeidet med å gjenskape all dekorasjonen som var skadet. I tillegg skiftet vi ut om lag 6.000 teglstein, sier de Bruccq.

Med skiftet fra svakt lakserosa til hvitt med et gyllent preg, har landemerket på Bygdøy i

Oslo gjennomgått en visuell forvandling. Årsaken til fargeskiftet er ikke at den hvite malingen var billigere enn den rosa, men at Oscarsshall opprinnelig faktisk var hvit. Det var på et senere tidspunkt at lystslottet ble malt rosa. Ønsket var å få Oscarshall tilbake til sin opprinnelige farge og uttrykk.

Oscarshall ble bygget på oppdrag fra Kong Oscar I og stod ferdig i 1852. Lystslottet regnes som nygotikkens hovedverk i Norge, og er et av landets viktigste nasjonalromantiske minnesmerker. Anlegget består av en park som strekker seg ned mot sjøen og flere bygninger: slottet, spisesalsbygningen, portnerboligen, kjøkkenbygningen, røykepavilongen og kavalerbygningen.

– Rehabiliteringen av Oscarshall har bestått av ulike delprosjekter. Statsbygg har hatt ansvar for portnerboligen, kjøkkenbygningen og kavalerboligen og det utvendige arbeidet på slottet og spisesalsbygningen. Det innvendige arbeidet på disse to bygningene, samt oppgradering av uteområdene har vært hoffets ansvar, forteller de Bruccq.

Forvaltningen av Oscarshall slott er delt mellom Statsbygg og Det kongelige hoff.

Kostnadsrammen for prosjektene i Statsbyggs regi er på totalt 68,9 millioner kroner.

Nyrenovert for rytterkorpset

Rytterkorpsets historie går helt tilbake til 1893. Det ridende politiet i Oslo har dermed nesten like lang historie som bygningen de holder til i.

Stallen som er tegnet av Henrik Nissen, stod ferdig i 1891, og var opprinnelig oppført som et privat bygg på statens grunn til bruk som offisersstall. Bygningen har siden blitt endret og ombygget i takt med behovene. I mai 2009 stod stallen, kontorplassene og ridehuset ferdig nyrestaurert etter mange års slitasje.

Politiførstebetjent Rolf Grau Eriksen har lenge sett frem til at rytterkorpsets lokaler endelig skulle oppgraderes. Han er en av 12 ryttere i Rytterkorpset, noe han har vært 13 år. I løpet av denne tiden har kjønnsfordelingen i korpset blitt snudd på hodet.

– Tidligere var det flere menn enn kvinner i rytterkorpset, og antall dusjer og badstuer var fordelt deretter. Nå er det omvendt, så det har vært greit å omfordele litt, sier Grau Eriksen.

Nå er det seks dusjer og to badstuer – viktige rom for dem som tilbringer lange økter på hesteryggen i all slags vær.

– Vi har ventet lenge på utbedring av stallen og har sett frem til et rent og godt miljø med praktiske løsninger. Det er flott å se bygningen i den tilstand det skal være, sier politiførstebetjent Eriksen.

Han setter også pris på en bedre løsning for rengjøringsforholdene i stallene.

– Det er litt uvanlig å ha stall og kontorer i samme bygning, og det blir fort både fukt- og luktplager, sier Eriksen.

RIDEHUSET PÅ KONTRASKJÆRET. Like bortenfor offisersstallen ligger Ridehuset. Det har vært i bruk siden det stod klart i 1900, og høsten 2008 stod det ferdig nyrestaurert etter alle kunstens regler.

– Vi har hatt tett samarbeid med Riksantikvaren hele veien under restaureringen. Ingenting er gjort uten at vi har vært i kontakt med dem først, sier Irene Vedøy i Statsbygg. Hun er prosjektleder for restaureringen av både ridehuset og offisersstallen.

Ridehuset er rikt utformet i murstein med

Foto: Trond Isaksen

bindingsverk i mønster. Det som gjør bygningen spesiell, er imidlertid den innvendige takkonstruksjonen, som er utviklet av den franske ingeniøren Camille Polonceau (1813-59). Den består av spinkle smijernsdragere som holder taket oppe i en trekant, og var svært populær i Europa på 1820- og 30-tallet.

MÅLER FUKT. – Vi er også veldig fornøyd med oppussingen av ridehuset. Selv om det ser ganske likt ut, har det blitt lysere, både i farger og belysning. I tillegg er det lagt et topp underlag her. Det er blitt mye renere, helt uten støv, og vi merker at det er blitt et sunt og godt ridehus å trene i, sier politiførstebetjent Eriksen.

Det er satt inn nye vifter som skal forhindre dugg når hestene trener. I veggene er det satt inn klimaloggere som måler fuktnivået. Dermed er det duket for at ridehuset kan bli stående i nye hundre år – minst.

Den forventede sluttkostnaden er 41 millioner kroner.

HISTORIKK

DEN GAMLE OFFISERSSTALLEN ligger like utenfor murene til Akershus festning. Opprinnelig hadde Forsvaret hele fire staller og tre ridehus til rådighet på området utenfor festningen, og det er anslått at det var oppstillingsplass til rundt 300 hester, den største var der Miljøverndepartementet holder til i dag. I tillegg hadde kommandanten sin egen stall inne på selve festningsområdet.

I 1931 kjøpte Staten offisersstallen, og den ble tatt i bruk som stall for hærens rideskole. Den ble da innredet med «duschbad og vannklosett [...] til bruk for offiserer som har sine tjenestehester på de militære staller på Akershus». Den gangen var det også en familie-leilighet i andre etasje, men denne ble ombygget til kontorer i 1935.

POLITIET FLYTTET INN i offisersstallen i 1971. Da ble det gjort flere vesentlige endringer, blant annet ble det lagt inn tre dusjer, badstue og tørkerom i nordre del av bygget.

DA STATSBYGG KJØPTE både ridehuset og stallen av Oslo kommune i 2006, var begge bygningene i dårlig forfatning. Begge byggene er foreslått fredet i Forsvarets verneplan av 1997.

Inkognitogaten 18 er statsministerboligen, og den fremstår moderne og lys. Boligen inneholder en privat del og en representasjonsdel, og kan brukes av statsministere på forskjellig alderstrinn og i ulike familiefaser.

Foto: Statsbygg

Ny bolig for Kroatia-ambassadør

Den norske ambassadøren til Kroatia har fått ny embetsbolig. Det ble markert med en offisiell åpning 15. mai, samt med en mottakelse for kroatisk gjester 17. mai 2009.

Eiendommen ligger på en vestvendt tomt på 3,6 mål i et høydedrag litt nord for Zagreb sentrum. Huset, som er 550 kvadratmeter stort, går over tre etasjer med garasje, gjestestue og kjøkken nede, representasjonsarealer i første etasje og boligareal for ambassadørens familie oppe. Det er omgitt av en vakker opparbeidet hage med store plener, frukttrær og hellelagte partier

Statsbygg kjøpte eiendommen sommeren 2008. Da var huset i praksis 95 prosent ferdig. Alt utendørsarbeid var gjort, men innvendig måtte Statsbygg gjennomføre noen endringer. Kjøkkenet ble flyttet, et innendørs svømmebasseng fylt igjen og et bibliotek ble etablert.

Kostnadene for kjøp og arbeider er 21,5 millioner kroner.

Arkitekt er Majda Vidovic, VMD Promet d.o.o.

Foto: Jaro Hollan

Regjeringens representasjonsanlegg

Statsministerboligen stod ferdig høsten 2008, men i løpet av våren 2009 ble hele regjeringens representasjonsanlegg i Oslo ferdigstilt. Det omfatter de tre eiendommene Inkognitogaten 18, Riddervoldsgate 2 og Parkveien 45, som er knyttet sammen med to nybygg og en hage.

Anlegget fremstår funksjonelt og helhetlig og utgjør enden av et kvartal avgrenset av Parkveien, Riddervoldsgate og Inkognitogaten rett bak Slottsparken. Byggene er oppført i perioden 1877 til 1882, og er nå supplert med et nytt mellombygg og et moderne tilbygg til Inkognitogaten 18. Hagen har også vært gjennom en omfattende oppgradering.

Inkognitogaten 18 er statsministerboligen, og den fremstår moderne og lys. Boligen inneholder en privat del og en representasjonsdel, og kan brukes av statsministere på forskjellig alderstrinn og i ulike familiefaser.

Med **Riddervoldsgate 2** er soveroms- og møteromskapasiteten til **Parkveien 45** blitt utvidet. De to eiendommene inneholder nå hotellrom, møterom, spiserom, kjøkken, presserom og andre fasiliteter for besøkende.

Sett fra et sikkerhetssynspunkt, er det fornuftig å samle alt i ett anlegg. Det er også en fordel med ett samlet regjeringsanlegg hvor en kan trekke på felles ressurser og støttefunksjoner.

Den forventede sluttkostnaden er 311,8 millioner kroner.

Arkitekt er BA arkitekter AS

Foto: Trond Isaksen

Kjøpte Tollboden

Med overtakelse på nyttårsaften kjøpte Statsbygg Porsgrunn tollbod i 2009. Det gamle tollstedet i Porsgrunn har stor kulturhistorisk verdi, og huser i dag administrasjonen i Statsbyggs regionkontor i sør.

Tollboden ble oppført i 1891 og var opprinnelig brennevin-samlagets hus med tre restauranter og et brennevinutsalg. I 1903 overtok staten det ærverdige bygget, og den viktigste leietakeren har siden vært tolletaten, men også post, telegraf og sorenskriver har til tider hatt tilhold her. Statsbygg region sør var den siste leietakeren i Tollboden, og hadde ni år igjen av leiekontrakten da kjøpet ble gjennomført.

Statsbygg skal sørge for formåls-tjenelige lokaler til statlige leietakere. Eiendommer som ikke har statlige leietakere, blir enten solgt eller leid ut til private i påvente av statlige behov. Statsbygg kjøper eiendommer når det er påkrevd ut fra statlige behov.

GJENNOMFØRTE SALG

I 2009

Kristiansand trafikkstasjon, Kristiansand	10,0 mill. kroner
Tambartun - paviljong, Melhus	3,9 mill. kroner
Bolig Bufetat, Minde - Bergen	3,2 mill. kroner
Leitevegen 21-46, Leikanger	2,4 mill. kroner
Statens tomter i Narvik	2,4 mill. kroner
Tomt Bufetat, Tjuvika/Hordvika - Bergen	2,3 mill. kroner
Flere mindre salg	6,5 mill. kroner

GJENNOMFØRTE KJØP

I 2009

Vestbanen, Oslo	172 mill. kroner
Tomt til Gulating lagmannsrett, Bergen	31,6 mill. kroner
Eiendom til Bufetat, Sandnes	23,0 mill. kroner
Eiendom til Bufetat, Gimsøy	21,8 mill. kroner
Kanselli til ambassaden i Vilnius, Litauen	15,1 mill. kroner
Tollboden, Porsgrunn	15,0 mill. kroner
Kontorer til ambassaden i Rabat, Marokko	14,8 mill. kroner
To eiendommer til Bufetat, Bergen	8,7 mill. kroner
Eiendom til Bufetat, Kabelvåg	6,0 mill. kroner
Tilleggsareal, Gaustadbekkdalen - Oslo	4,7 mill. kroner
Flere mindre kjøp	10,8 mill. kroner

PROSJEKTER I BYGGEFASEN

ET UTVALG FRA 2009

36 prosjekter i byggefasen

Statsbygg var per 31. desember 2009 i gang med om lag 160 byggeprosjekter. Prosjektene er i forskjellige faser og av ulik størrelse. Av disse er 36 prosjekter i byggefasen, hvorav noen er store nybygg, mens andre er mindre rehabiliteringer.

1. Austevoll havforskningsstasjon, Austevoll
2. Gulating lagmannsrett, Bergen
3. Universitetet i Bergen – Odontologibygget, Bergen
4. Høgskolen i Bodø – Akvahallen, Bodø
5. Fauske fengsel, Fauske
6. Gjøvik omsorgssenter for barn, Gjøvik
7. Halden fengsel, Halden
8. Høgskolen i Hedmark – A-bygget, Hamar
9. Hof fengsel, Hof
10. Høgskolen i Vestfold, Horten
11. Generalkonsultat, Houston – USA
12. Åna Fengsel, Hå
13. Kystverkets administrasjonsbygg, Kabelvåg
14. Statens havarikommisjon for transport - Byggetrinn III, Kjeller
15. Solholmen overgangsbolig, Kristiansand
16. Universitetet i Agder, Gimlemoen – byggetrinn II, Kristiansand
17. Kvæfjord ungdomssenter, Kvæfjord
18. Høgskolen i Lillehammer – beredskapslokaler, Lillehammer
19. Feltstasjon for nordlysobservasjon, Longyearbyen
20. Høgskolen i Oslo - Pilestredet, Oslo
21. Norges Bank, Oslo
22. NOVA, Oslo
23. R6 - Regjeringsbygg, Oslo
24. Universitetet i Oslo – Domus Media, Oslo
25. Universitetet i Oslo – IFI2, Oslo
26. Universitetet i Oslo – preklinisk odontologi, Oslo
27. Lamo Ungdomshjem, Salangen
28. Skiptvet omsorgssenter for barn, Skiptvet
29. Steinkjer tinghus, Steinkjer
30. Universitetet i Stavanger – veg og rundkjøring, Stavanger
31. Ambassadørbolig, Teheran – Iran
32. Trondheim fengsel – forvaringsbygg, Trondheim
33. Ullersmo fengsel, Ullensaker
34. Høgskolen i Volda – administrasjonsbygg, Volda
35. Høgskolen i Ålesund – Fogdegården, Ålesund
36. Universitetet for miljø- og biovitenskap – Plantevernbygget, Ås

**BLA OM!
LES MER OM
STATSBYGGS
PROSJEKTER**

Munch ut flydøra!

Inngangsdørene på Domus Media, Universitetet i Oslo, er store. Men ikke store nok for å frakte ut de store Munch-bildene som befant seg i Universitetets aula. Stasbygg løste utfordringen ved å studere flydører.

Statsbygg rehabiliterer Domus Media, og i den forbindelse måtte *Solen* og de andre Munch-maleriene fraktes ut av aulaen til sikker forvaring. Problemet var at de var for store til å bli transportert gjennom eksisterende utganger.

SEKS METER SLISSE. Derfor laget Statsbygg en åpning i bakveggen på aulaen. Denne slissen er seks meter høy og 60 centimeter bred. Bygningene er fredet, og for å gjøre inngrepet så skånsomt og lite prangende som mulig, har slissen fått en åpning som benytter seg av fly-

Foto: Trond Isaksen

dørprinsippet: den slår ut og trekkes til siden. Fra utsiden er det knapt mulig å se «flydøren», og fra innsiden vil den være tildekket.

Maleriene ble i 2009 flyttet ut i regi av Universitetet i Oslo, som også er ansvarlig for rensing og restaurering av maleriene. Når arbeidet med restaureringen av aulaen er ferdig, skal maleriene tilbake gjennom slissen. Og da skal forholdene også være bedre for Munchs arbeidere.

RIKTIG FUKTIGHET. – Varmeluften som kommer gjennom ventilene ved gulvet, blåste støv og forurensning på bildene som hang over dem.

Nå skal vi få vannbåren varme i gulvet. Vi isolerer også taket for å minske varmetapet, og der ved gjøre klimaet mest mulig stabilt. I tillegg blir det installert nytt ventilasjonsanlegg som vil sørge for frisk luft for publikum og minst mulig tilførsel av forurenset luft for bildene, sier teknisk prosjektleder Lars Prestegård i Statsbygg.

33.000. Statsbygg har tidligere ferdigstilt innvendig ombygging og restaurering av Domus Bibliotheca og Domus Medias østfløy i 1994 og Domus Academica (Urbygningen) i 2004. Nå står innvendig restaurering av aulaen, midt-

fløyen og vestfløyen i Domus Media for tur, samt refundamentering av Domus Bibliotheca, Professorboligen og Gymnastikkbygningen. Totalt utgjør dette et areal på 33.000 kvadratmeter.

Det er lagt til grunn at innvendige arbeidere i midtfløyen og aulaen skal være ferdig restaurert til 200-årsjubileet for vedtaket om opprettelsen av det første norske universitetet i 2011. Forventet ferdigstilling av aulasalen er høsten 2010.

Prosjektets første del har en kostnadsramme på 496,3 mill. kroner.

Statsbygg stiller miljøkrav blant annet til materialer og produkter som skal brukes i Statsbyggs byggeprosjekter. Målet er å begrense miljøbelastningen ved produkt- og materialvalg.

DET NYE ODONTOLOGI-BYGGET SKAL STÅ FERDIG TIL BRUK VED SEMESTER-START HØSTEN 2012

Ill.: Kristin Jarmund arkitekter AS

Odontologibygget i Bergen

Statsbygg bygger nytt odontologibygget for Universitetet i Bergen. I 2009 har det foregått detaljprosjektering og riving av bygningen som tidligere huset Preklinisk institutt. Grunnarbeidene ble forsert og startet opp i oktober.

Det nye odontologibygget skal stå ferdig til bruk ved semesterstart høsten 2012 og vil gi det Medisinsk-odontologiske fakultetet ved Universitetet i Bergen tidsmessige og moderne lokaler. Nybygget skal, i tillegg til fakultetets klinikker, gi plass til tann-

legevakt og sentralklinikk for Bergen by, den offentlige tannhelsetjenesten i Hordaland og et regionalt odontologisk kompetansesenter, samt et garasjeanlegg.

Det finnes bare tre odontologibygget i Norge og enda sjeldnere bygges det nye. Byggeprosjektet er derfor spesielt. Nybygget som er tegnet av Kristin Jarmund arkitekter, har et bruttoareal på 15.000 kvadratmeter. Det er dimensjonert for 286 studenter og rundt 260 ansatte. Daglig vil cirka 400 pasienter bli behandlet i klinikkene.

Kostnadsrammen er 780 millioner kroner.

MEDARBEIDEREN

Kine Hovden

CONTROLLER/RÅDGIVER,
ØKONOMISEKSJONEN

HVILKE SÆRSKILTE FAGLIGE UTFORDRINGER FÅR DU SOM ØKONOM I STATSBYGG?

Jobben som controller er variert, og det er alltid mye som skjer på en gang. Statsbygg styrer mange ulike prosjekter, og det er en del av min rolle å se disse i sammenheng, slik at man til enhver tid har oversikt over likviditetsbehovet. Økonomiseksjonen følger opp hele porteføljen av prosjekter og holder oversikt over finansieringen på hvert enkelt prosjekt. Vi følger også opp inntekter og kostnader som påløper i driften av Statsbygg. Arbeidsoppgavene gjør at jeg får brukt både utdannelsen min i økonomi og erfaringen fra tidligere arbeidsgiver. I tillegg til økonomistyring, koordinerer seksjonen innspill til politiske prosesser. Statsbygg er et virkemiddel for staten til å utøve politikk og skape aktivitet og arbeidsplasser. Dette gjør at jeg føler meg involvert i dagsaktuelle temaer. Som økonom er man deltaker i mange arbeidsgrupper, og dette gir muligheten til å jobbe med problemstillinger innenfor faget, samtidig som man får innsyn i andre fagfelt. Vi får en bred kontakflate i organisasjonen som følge av vår koordinerende rolle.

HVORFOR VALGTE DU Å JOBBE I STATSBYGG?

Førsteintrykket da jeg ble kjent med Statsbygg, var at her kunne jeg lære mye. Jeg så at det var gode muligheter for kompetanseutvikling både gjennom å delta på kurs og ved å få nye arbeidsoppgaver internt. Jeg fikk også inntrykk av at det var mange faglig dyktige personer som jobbet her, både innenfor økonomifeltet og andre områder. I tillegg syntes jeg det var spennende å skulle jobbe i skjæringspunktet mellom politikk og økonomi.

HAR DET STÅTT TIL FORVENTNINGENE?

Statsbygg har innfridd de forventningene som ble skapt i rekrutteringsprosessen. Det er en solid arbeidsgiver som jobber aktivt med å etterleve ambisjonene på områder som arbeidsmiljø og kompetanseutvikling. I perioder kan det være hektisk i økonomiavdelingen, og da står vi på for å levere innen fristene. Fleksibel arbeidstid gjør at man i større grad kan finne balansen mellom jobb og fritid, uansett hvilken fase av livet man er i.

Regjeringsbygg med høye miljøkrav

På oppdrag fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet er Statsbygg i gang med å bygge om tre sentrale Oslo-eiendommer til et nytt regjeringsbygg. Ettersom det finnes fem regjeringsbygg fra før, blir dette regjeringsbygg nummer seks, kalt R6.

R6 omfatter tre eksisterende bygninger med tilliggende plass foran. Keysers gate 6 og 8 skal ombygges og restaureres, mens Teatergata 9 er blitt revet og vil bli erstattet med et nytt bygg i 12 etasjer. Keysers gate 8, tidligere Statens enkekasse, skal behandles som fredet. Fredningen vil omfatte utvendig fasade i alle etasjer og interiør i deler av bygget. Bygget oppgraderes til høyverdig kontorstandard i samråd med Riksantikvaren. Byggeperioden skal vare frem til første halvår 2012.

R6 skal ha høye miljøkrav med ulike miljømål for de tre byggene. Årsaken til at det settes forskjellige mål, er at byggene har forskjellig alder og at det skal tas spesielt hensyn til den verneverdige bygningen i Keysers gate 8. Det skal gjøres færrest mulig inngrep i de originale og verneverdige elementene.

Statsbygg stiller miljøkrav blant annet til materialer og produkter som skal brukes i Statsbyggs byggeprosjekter. Målet er å begrense miljøbelastningen ved produkt- og materialvalg. Bruk av helse- og miljøfarlige stoffer i byggematerialer skal minimeres, og materia-

ler og produkter skal velges med tanke på god ressursutnyttelse. I R6 har Statsbygg stilt krav om miljødokumentasjon for faste produkter som skal benyttes.

R6 med omlag 440 kontorplasser skal tas i bruk av Helse- og omsorgsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet. R6 vil også huse noen funksjoner for Departementenes servicesenter.

Arkitekter er ba arkitekter as. Kostnadsrammen er 944,9 millioner kroner.

Foto: Statsbygg
Arkitekt: Lund Hagem Arkitekter

IFI2 – snart klart

Det nye informatikkbygget ved Universitetet i Oslo, IFI2, skal samle universitetets informatikkmiljøer og vil bidra til å gjøre området ved Gaustad-bekkdalen til en attraktiv campus for informatikk- og forskningsmiljøet.

Prosjektet er en utvidelse av Institutt for informatikk med et areal på 28.251 kvadratmeter. Bygget tar opp i seg blindernplatåets farger, som er teglrødt og sort. Foran bygget vil det etableres grøntområde og gang- og sykkelvei.

IFI2 er fundamentert på pelar til fjell. Det er vanskelige grunnforhold med mye leire, og i tillegg har infrastrukturen med blant annet vann og kloakk i grunnen gjort det komplisert. Grunnarbeidet med kalkstabilisering begynte høsten 2005. Våren 2006 startet graving, spunting og peling. Byggearbeidene med fun-

damer og råbygg tok til i mars 2007. Arbeidene har pågått kontinuerlig og ventes ferdige andre halvår 2010.

Det er planlagt at universitetet skal starte innflyttingen høsten 2010, og undervisningen i det nye bygget kan begynne første semester 2011.

IFI2 som oppføres av Statsbygg på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet, vil få rundt 300 kontorplasser og omlag 2400 studentplasser.

Kostnadsrammen for prosjektet er 1,358 milliarder kroner.

Arkitekt er Lund Hagem Arkitekter.

Arkitekt: SQ Arquitectos

Spansk vri på Snåsa

Etter en åpen, internasjonal plan- og designkonkurranse for det sørsamiske kultur-senteret Saemien Sijte på Snåsa i Nord-Trøndelag, besluttet Statsbygg i desember å gi kontrakten for prosjektering til det spanske arkitektbyrået SQ Arquitectos.

Konkurransen ble lyst ut i mars, og ved fristens utløp i mai hadde Statsbygg mottatt 32 forslag. Arkitekter fra Norge, Sverige, Finland, Danmark, Tyskland og Spania deltok.

I september offentliggjorde Statsbygg tre vinnere: «Reiv» fra BGO Arkitekter i Oslo, «Sti» fra SQ Arquitectos i Valencia og «Vaalje» fra RRA sivilarkitekter i Oslo. Statsbygg gikk deretter i forhandlinger med de tre vinnerne om kompetanse, organisering, gjennomføringsevne og pris.

I desember var forhandlingene avsluttet, og SQ Arquitectos hadde levert det mest fordelaktige tilbudet og den beste løsningen. Dermed var det klart for spansk vri for samene på Snåsa.

«Sti» fra de spanske arkitektene fikk blant annet følgende omtale av juryen: «På en overbevisende og tiltalende måte skaper prosjektet samisk gjenkjennelse og identitet samtidig som det er originalt og nyskapende ved å peke inn i framtida. Anlegget framstår med en synlighet og egenart som samtidig speiler den sørsamiske historien.»

Saemien Sijte er et sørsamisk museums- og kultursenter som skal være et møte- og samlingssted med formål å styrke sørsamisk identitet, språk, kultur og fellesskap. Saemien Sijtes eksisterende lokaler er ikke tilstrekkelig egnet til dette formålet, det er derfor besluttet å bygge et nytt bygg på en ny tomt på Snåsa.

Nybygget er lokalisert på tidligere NSB Eiendoms arealer på Kronstad 3,4 km sør for Bergen sentrum. Her står det i dag verneverdige vognhaller som skal integreres i det nye bygget.

Illustrasjon: HLM Arkitektur & plan AS og CUBO Arkitekter AS.

Høgskolen i Bergen

Høgskolen i Bergen har siden sammen-slåingen i 1994 jobbet for samlokalisering av de tre avdelingene: ingeniørfag, lærer-utdanning og sosial- og helsefag. I 2001 valgte Bergen bystyre tomt for plassering av høgskolen.

Nybygget er lokalisert på tidligere NSB Eiendoms arealer på Kronstad 3,4 km sør for Bergen sentrum. Her står det i dag verneverdige vognhaller som skal integreres i det nye bygget.

Prosjektet har som mål å samle høgskolen i ett anlegg med nye og funksjonelle lokaler som styrker Høgskolen i Bergen som utdannings- og forskningsinstitusjon av høy internasjonal kvalitet. Bygget skal tilpasses

nåværende brukere spesielt, men også åpne for fleksibilitet og mulig endring av den faglige profilen til Høgskolen i Bergen i fremtiden.

Prosjektet har en brutto arealramme på 51.000 kvadratmeter, inkludert parkering. I romprogrammet er rundt 30 prosent spesialrom og laboratorier, og rundt 20 prosent auditorier og seminarrom.

Prosjektet fikk igangsettingsbevilgning på 65 millioner kroner i St.prp. nr. 37 (2008-2009). Aktivitetene i 2009 har vært knyttet til oppdatering av forprosjekt og detaljprosjektering. Planlagt byggestart er i januar 2010 med forventet ferdigstilling andre kvartal 2014.

Kostnadsramme er 2,24 milliarder kroner (prisnivå per juli 2009).

Arkitekt er HLM Arkitektur & plan AS og CUBO Arkitekter AS.

147 Urban Transition

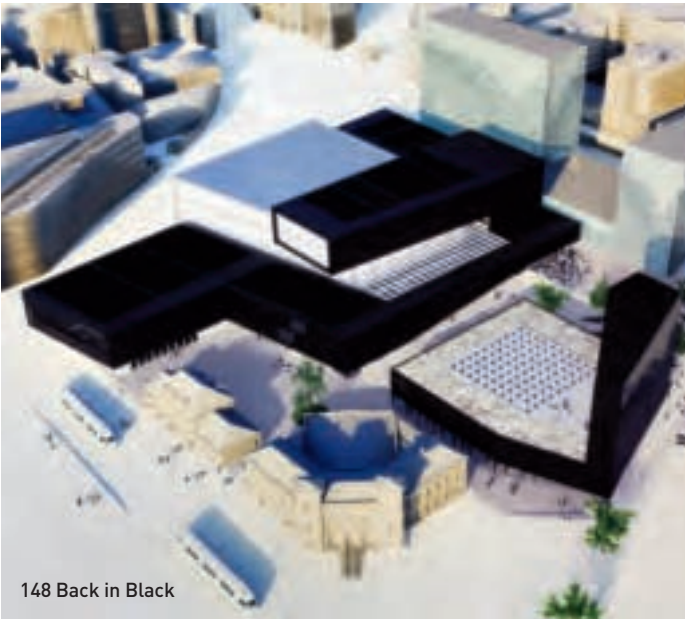
164 Forum Artis

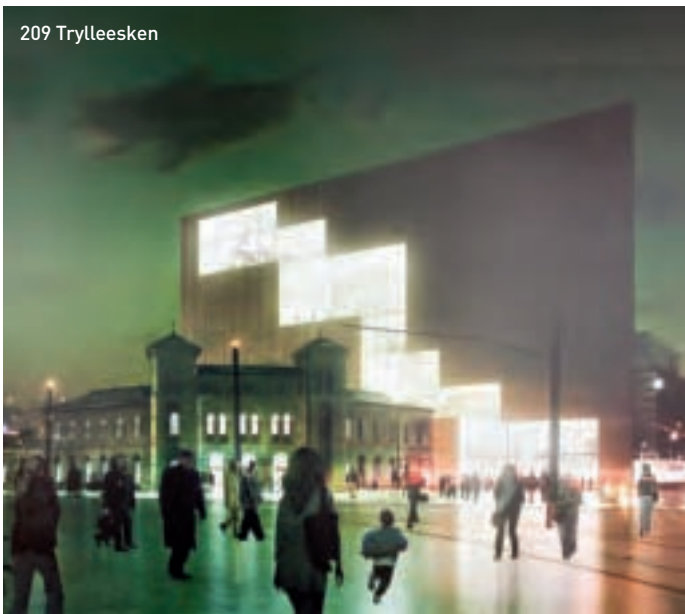
203 Urban Canvas

148 Back in Black

209 Tryllesken

216 m_box

Nasjonalmuseum på Vestbanen

I den åpne, internasjonale plan- og designkonkurransen for et samlet museumsanlegg for Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design på Vestbanen i Oslo, har seks innleverte forslag gått videre til fase 2. I løpet av 2010 vil en av dem bli valgt som den endelige løsningen.

2009 ble det satt fart i planene for nytt nasjonalmuseum igjen. Etter en omfattende utredningsprosess over flere år besluttet regjeringen at Vestbanen skulle være stedet for et samlet nybygg for Nasjonalmuseet. Daværende kulturminister Trond Giske la ikke skjul på sine forventninger og sa at det ville bli et av de største kulturbyggeprosjektene i norsk sammenheng noensinne.

UTSTILLING. I mars ble konkurransen lyst ut, og innen fristen for konkurransens fase 1 gikk ut i juni mottok Statsbygg 237 bidrag til nytt nasjonalmuseum. Med et så stort antall var det opplagt at bidragene kom fra så vel inn- som utland, men ettersom de behandles anonymt, er det ikke kjent hvilken fordeling forslagene hadde og hvor mange land som var representert.

Mens juryen begynte sitt arbeid, kunne publikum besøke utstillingen av alle konkurransebidragene i Oslo. Mange benyttet muligheten til å se forslagene og gjøre seg opp sine meninger. Den 3. september var det imidlertid juryens meninger som talte da de presenterte hvilke seks forslag som gikk videre til fase 2.

MANGE BENYTTET MULIGHETEN TIL Å SE FORSLAGENE OG GJØRE SEG OPP SINE MENINGER

Disse gikk videre til fase 2:

147 Urban Transition

Utdrag fra juryens vurdering: «Prosjektet er sammensatt av kuber, som gir en flott masseoppbygging fra Aker Brygge til Dronning Mauds gate og videre til Munkedamsveien. Forslagets avgjørende styrke ligger i denne elegante komposisjonen og dens fine tilpassing til omgivelsene. Det bakenforliggende kontorbygget har tårnformer som kan oppfattes å gjenspeile Rådhuset.»

148 Back in Black

Utdrag fra juryens vurdering: «Prosjektet består av ulike volum med forskjellige fotavtrykk. Hovedinntrykket er to forskjellige bygningskropper som passer godt i omgivelsene. Forslaget legger vekt på å knytte Aker Brygge til det øvre nivået diagonalt over mot Vestre Vika via en indre forbindelse, som det eneste av forslagene av denne typen.»

209 Tryllesken

Utdrag fra juryens vurdering: «Prosjektet analyserer området omkring havnebassenget og plasserer museet som det tredje elementet i en trilogi som innbefatter Akershus festning og Rådhusplassen. Anlegget er bearbeidet skalamessig så det går i dialog med de to øvrige monumentene på en meget avbalansert måte.»

164 Forum Artis

Utdrag fra juryens vurdering: «Komposisjonen tilpasser seg Vestbanebygningene med en lavere del som trappes gradvis opp for å møte bygningsformatene i tilstøtende kvartal. Dette gir et godt strukturelt samspill med Vestbanen, og rolig kontrast mellom de fredete bygningenes historiske arkitektur og museets konsekvente enkelhet.»

203 Urban Canvas

Utdrag fra juryens vurdering: «Urban Canvas er utformet som en presis kube. Den svever lavt over landskapet og skaper i kraft av sin størrelse et monument som inngår i dette viktige hovedstadsområdets monumentale strategi. Den store kuben er et særdeles enkelt poetisk grep, et dristig og konsekvent konsept.»

216 m_box

Utdrag fra juryens vurdering: «Prosjektet er utformet som et anlegg med kvaliteter som utfyller den eksisterende konteksten. Utformingen er horisontal, lett og underordner sig byens skyline. Den kontrasterer Rådhusets tunge vertikale monumentalitet. M_box favner hele kvartalet under et samlende tak som så skjæres ut for å skape plass til Vestbanens fredete bygninger.»

EN KONKURRANSE FOR FREMTIDEN. Statsbyggs valg av BIM for å gjennomføre den internasjonale arkitektkonkurransen for et nytt nasjonalmuseum på Vestbanen, vakte internasjonal oppsikt. Statsbygg er blant de ledende byggherrer når det gjelder å ta i bruk den nye Bygnings-Informasjons-Modell-teknologien (BIM), og i denne konkurransen var det behov for enkelt å kunne sammenligne og analysere de ulike forslagene. Det ble derfor bestemt at konkurransen skulle, som den første internasjonale arkitektkonkurranse, kreve innlevering av BIM-er basert på det åpne internasjonale BIM-standarder IFC.

Fordelen var blant annet at det var lettere å analysere og sammenligne funksjonsarealer og miljø, samt å forenkle bidragsystemenes egenkontroll og Statsbyggs evalueringsarbeid gjennom å kreve digitale 3D-modeller for visning på skjerm i stedet for tradisjonelle fysiske modeller.

Resultatet var en suksess både for selve konkurransen og for de teknologiske løsninger og utviklingsarbeidet som lå bak. 237 BIM-er ble levert inn på Statsbyggs BIM-server og kunne bli presentert for juryen i den elektroniske GIS/terrengmodellen som var utarbeidet.

Arkitektene bak finalistbidragene er ikke offentliggjort, for også fase 2 av konkurransen skal gjennomføres i full anonymitet slik regelverket krever. De seks finalistene skal bearbeide sine forslag frem til 26. februar 2010. I april vil juryen annonsere utfallet etter fase 2 ved å kåre inntil tre vinnere, alle med rett til å delta i en etterfølgende konkurranse med forhandlinger.

Det er ventet at forhandlingene vil vare frem til sommeren 2010, og at det endelige konseptet for nytt nasjonalmuseum legges frem da. Oppstart og gjennomføring av prosjektet er avhengig av Stortingets beslutning.

STATSBYGG HAR OVERTEKE FENGSLA

Frå 1. januar 2009 overtok Statsbygg forvaltningsansvaret for statlege fengsel under kriminalomsorga. Dermed kan kriminalomsorga konsentrere seg om si hovudoppgåve og sleppe ansvaret for vedlikehald av mange gamle fengsel.

Tidlegare hadde kriminalomsorga, som ligg under Justis- og politidepartementet, sjølv ansvaret for forvaltninga av dei 35 fengselseigedommane som Statsbygg no har overteke. Dette utgjer 478 bygningar på til saman over 312.000 kvadratmeter.

– Overføring av fengselseigedommane til Statsbygg gjer det synleg kva forvaltning, drift og vedlikehald av fengsla rundt om i landet kostar. Statsbygg vil òg kunne sørgje for eit godt og verdibevarande vedlikehald av eigedommane og bidra til at det ikkje blir for stort etterslep i vedlikehaldet av fengsla, sa underdirektør Torgeir Heimli i Kriminalomsorgsavdelinga i Justis- og politidepartementet då overføringa var eit faktum.

– Vi er veldig fornøgde med at forvaltninga av fengsla blir overlata til ein profesjonell statleg

eigedomshaldar som Statsbygg. Det betyr at kriminalomsorga kan konsentrere seg om det som er etaten si hovudoppgåve: å gjennomføre straff på ein god måte.

SNITTALDER 61 ÅR. Statsbygg og kriminalomsorga jobba tett for å finne gode løysingar i forkant av overføringa av fengselseigedommane til Statsbyggs eigedomsportefølje. Det blei mellom anna gjennomført ei verdi- og tilstandsvurdering av alle fengselseigedommane.

Gjennomsnittsalderen på bygningane er 61 år, og ein del av dei er godt over 100 år. Tilstanden på bygningane er varierende, og nokre er i svært dårleg forfatning.

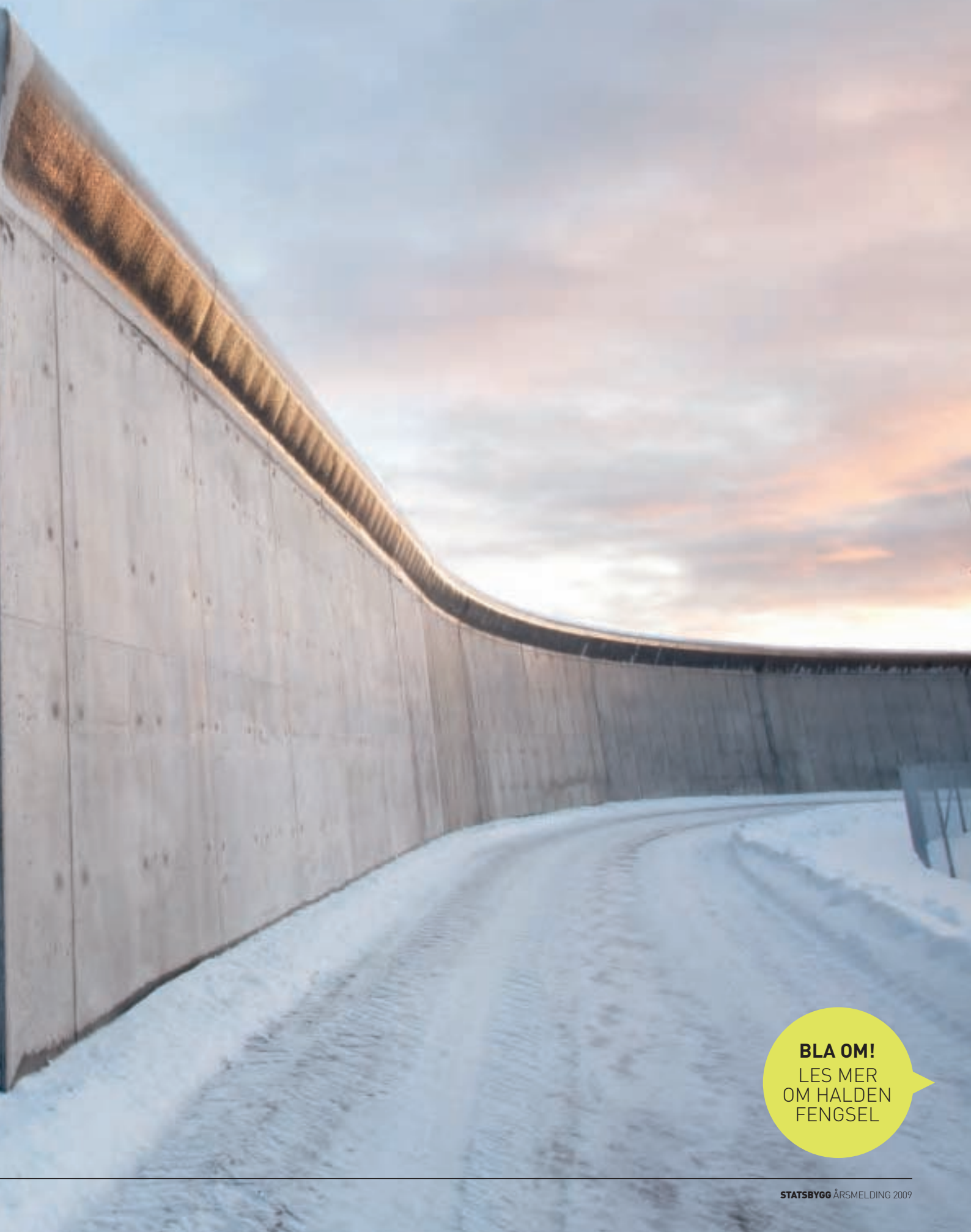
KOSTBAR OPPGRADERING. Den samla bygningssmassen blei vurdert å ha ein verdi på 5,1 milliardar kroner, men oppgraderingsbehovet var på 3,2 milliardar, ifølgje ein tilstandsrapport som Multiconsult utarbeidde for Statsbygg før

overtakinga. Ei god tilstandsvurdering er viktig for å kunne planleggje og finansiere det framtidige vedlikehaldet av fengsla.

STOR PORTEFØLJE. Overtakinga er ei stor utviding av porteføljen til Statsbygg, som no forvaltar 2300 bygningar til ein verdi av 25 milliardar kroner på vegner av staten.

– Vi er svært glade og stolte over den tilliten som er vist oss, seier administrerende direktør i Statsbygg, Øivind Christoffersen. – Statsbygg har lang erfaring med rasjonell og profesjonell drift og vedlikehald av statlege eigedommar og ser dette som ei fornuftig arbeidsdeling mellom Statsbygg og kriminalomsorga.

– Å overta forvaltningsansvaret for fengsla inneber òg eit ansvar for dei driftstilsette som blei flytte over til Statsbygg, seier Christoffersen. – Alle som blei overførte, skal innlemast i Statsbyggs organisasjon på ein smidig og god måte.

BLA OM!
LES MER
OM HALDEN
FENGSEL

HALDEN FENGSEL:

Lite samfunn bak høge murar

Halden fengsel blir Noregs mest moderne, og er det første store fengselet her i landet utan gitter framfor vindauga. Eit lite samfunn bak murane skal førebu dei innsette på å møte det store samfunnet utanfor.

■ På Torpum, nokre kilometer utanfor Halden, har Statsbygg snart ferdigstilt eit topp moderne fengsel som skal gi plass til 251 innsette og arbeid til om lag 300 tilsette. Sidan byggestarten sommaren 2007 har det vore travel aktivitet for å halde tidsplanen om ferdigstilling i april 2010.

HARDT OG MJUKT. På den 300 mål store tomta blir det både kulturhus, aktivitetsbygg, besøks- hus, helseavdeling og bibliotek. I bustadavdelingane er cellene utstyrte med badrom. Vindauga er utan gitter. Materialar, møblar og fargar innandørs skal òg dempe institusjonspreget.

Arkitekten har utforma fengselet med utgangspunkt i motsetningsforholdet mellom det «harde» – soninga og fridomstapet – og det «mjuke» – soninga og fridommen.

BERRE HEIMEKAMPAR. I fengselet blir det mogleg å drive sportslege aktivitetar både inne og ute, og det vil mellom anna komme ei joggeløype og ein eigen fotballbane.

– Tanken er at dei innsette skal kunne stille eit lag og spele bedriftsfotball. Men dei får naturleg nok berre spele heimekampar, seier prosjekt-leiar Arnold Pedersen i Statsbygg.

Det er òg laga eit vakkert utsmykka kyrkje-rom som er nøytralt og kan brukast av alle, uavhengig av religion.

I SKOGEN. Det går med mykje betong og armeringsstål når ein skal byggje eit fengsel, spesielt

FAKTA

- **TEGNET AV:** HLM arkitektur og plan AS har saman med Erik Møller Arkitekter teikna Halden fengsel.
- **BRUTTOAREAL BYGNINGAR:** 27.000 kvm
- **TOMT:** 304 dekar
- **KOSTNADSRAMME:** 1,496 milliardar kroner

til den 1400 meter lange muren. Når fengselet er ferdig, vil ein ha brukt 16 700 m³ betong og 1850 tonn med stål. Det tilsvarer lasta til éin sementbil i timen i 300 arbeidsdagar, og 100 billass med stål.

Halden fengsel blir likevel ikkje nokon betongørken. Så mykje som mogleg av den eksisterande vegetasjonen på den kuperte skogstomta har ein forsøkt å bevare, og bygningane er mjuka opp med fasadar av tegl og tre.

MILJØFENGSEL. Det er lagt stor vekt på omsyn til miljøet ved bygginga av Halden fengsel.

– Vi har valt løysingar som gir lågast mogleg energibruk i forhold til behovet brukaren har, forklarar Pedersen. Delar av energibehovet er mellom anna primært dekt med fjernvarme, og oljekjelen er bygd slik at han òg kan fyrast med naturgass.

Foto: Trond Isaksen

Arkitekt: HLM arkitektur og plan AS og Erik Møller Arkitekter

Tanken er at dei innsette skal kunne stille eit lag og spele bedriftsfotball. Men dei får naturleg nok berre spele heimekampar.

Foto: Trond Lillebo

Kulturminneåret 2009 ble avsluttet på Åker gård i Hamar på selve Lucia-dagen. Her ble det god gammel dags julefeiring og julemarked med juleaktiviteter for rundt 500 store og små.

Kulturminner til glede for alle

Med 400 kulturminner på eiendomslisten er Statsbygg blant de største kulturminneforvalterne i Norge. I Kulturminneåret 2009 åpnet Statsbygg mange av disse flotte eiendommene for publikum.

Som en av landets største eiendomsaktører har Statsbygg et stort ansvar for å sikre og bevare de nasjonale verdiene som våre verneverdige eiendommer og kulturminner representerer. Kulturminner har symbolverdi for mange mennesker. Bygningene og eiendommene forteller vår felles historie og er en del av vår felles hukommelse. Statsbygg ønsker derfor på en helhetlig måte å ta hensyn til kulturminneverdiene og samtidig sørge for en god forvaltning og drift av eiendommene.

LANDSVERNEPLANER. Statsbygg ønsker å være en foregangsbedrift når det gjelder å forvalte og utvikle kulturhistoriske eiendommer for levende bruk, og har opparbeidet både erfaring og ekspertise på dette området. For tiden gjør Statsbygg en omfattende innsats for å utarbeide landsverneplaner for ulike statlige sektorer. Disse planene skal gi grunnlag for å vurdere om en eiendom eller et bygg skal fredes og det legges vekt på både den materielle og den immaterielle historien. Landsverneplanarbeidet er en del av prosjektet Statens kulturhistoriske eiendommer, som omfatter alle statens eiendommer i sivil sektor.

I løpet av Kulturminneåret 2009, med tema Dagliglivets kulturminner, har Statsbygg gitt publikum over hele landet anledning til å bli bedre kjent med sine lokale kulturminner. Hver måned gjennom hele året har det vært åpen dag-arrangementer, der publikum ble invitert inn i statlige bygninger som har en historie å fortelle.

FRA NORD TIL SØR. Allerede i januar åpnet Statsbygg dørene til Statens hus i Vadsø, bygget i perioden 1960–63 som kontorlokale for den statlige forvaltningen i fylket. Besøkende kunne høre foredraget «Gjenreisningsarki-

HVER MÅNED
GJENNOM HELE
ÅRET HAR DET
VÆRT ÅPEN DAG-
ARRANGEMENTER

tekturen og statens satsing på egne bygninger», ved Ingebjørg Hage fra Universitetet i Tromsø.

Den 8. februar var det offisiell åpning av Kulturminneåret, med kulturminneløype på Kalvskinnet i Trondheim. Statsbyggs regionkontor, som ligger i kulturminnet Tronka, var åpen for publikum som deltok i kulturminneløypa.

I februar åpnet Statsbygg Bergskirvergården på Røros, kanskje den eneste politistasjonen i landet med blondegardiner i vinduene! De ansatte synes det er stas å jobbe i en over 200 år gammel fredet trebygning, og interessen var stor da Statsbygg hadde åpen dag.

FRA MEIERI TIL MUSEUM. I mars kom turen til Bergen, og til Håkonshallen og Rosenkrantz-tårnet kom det mange besøkende. Arkeologisk museum i Stavanger, som er et ombygd meieri, hadde åpne dører i april. Over 150 publikummere kunne se hvordan meieriet var blitt til et velfungerende museum og hvordan Statsbygg jobbet med å utvide museet.

Over 1200 store og små kom til Gamlehaugen og parkanlegget i Bergen 16. mai for å oppleve

stemningen fra 1905. På programmet stod historiske og botaniske omvisninger, musikalsk underholdning, sirkus Hoppla, hverdagsliv på en gård i Fana og mye mer.

I løpet av sommermånedene åpnet Statsbygg Hardanger sorenskrivergård på Lofthus, Dømmesmoen utenfor Grimstad og Storskog grensekommissariat og Nyrud politistasjon, begge i Sør-Varanger.

STOMPA. I august ble Frogner hovedgård i Skien møtested for om lag 350 interesserte. En del av de eldre besøkende hadde gått på pensjonatskolen som holdt til der i gamle dager. De yngre var interessert i filmen «Stompa på Langåsen pensjonatskole» som i sin tid ble tatt opp på hovedgården.

20. september var det den store åpne dagen i Oslo. Hele 12 eiendommer ble åpnet: Villa Stenersen, Oslo Bispegård, Holocaustsenteret, Bredtvedt kompetansesenter, Rytterkorpset, regjeringskvartalet med H-blokken, Y-blokken og Grubbegata 1, Bankplassen 3 og 4, Villa Grande, Arkitekthøgskolen og Oslo fengsel. Statsbygg samarbeidet med brukerne av bygget om arrangementene og engasjerte arkitekter og kulturhistorikere som viste rundt på en del av eiendommene. Interessen var størst for regjeringskvartalet, Rytterkorpset og ikke minst Oslo fengsel, der om lag 350 var nysgjerrige på livet bak murene.

EIDSVOLL. Etter åpen dag på Nordnorsk kunstmuseum i Tromsø i oktober, ble dørene til den æverdige Eidsvollsbygningen åpnet for besøkende, som fikk høre blant annet om hvordan Statsbygg planlegger tilbakeføring av eiendommen til slik den så ut i 1814.

Kulturminneåret 2009 ble avsluttet på Åker gård i Hamar på selve Lucia-dagen. Her ble det god gammeldags julefeiring og julemarked med juleaktiviteter for rundt 500 store og små. Stemningen var magisk, takket være studentene fra Høgskolen i Buskerud, som lyssatte eiendommen med lys i mange farger.

Regjeringens tiltakspakke

2009 ble preget av den verdensomspennende finanskrisen, og den norske regjeringen la i januar fram sin tiltakspakke for å stimulere økonomien. Statsbygg har spilt en sentral rolle i bruken av denne pakken. Av tiltak for nærmere 20 milliarder kroner, utgjorde ekstravilgningene til Statsbygg 733 millioner kroner. Pengene var satt av til vedlikehold, oppgraderinger, nye prosjekter og forsering av allerede igangsatte byggeprosjekter.

Tiltakspakken omfattet 136 vedlikeholds- og byggeprosjekter i Statsbyggs regi, og skulle stimulere offentlig bygg- og anleggsvirksomhet. Over 505 millioner kroner ble satt av til vedlikehold og enklere oppgradering av Statsbyggs bygg og eiendommer over hele landet. Dette inkluderte 67 millioner kroner øremerket universitets- og høyskolesektoren og 110 millioner kroner som skulle settes av til å redusere vedlikeholdsetterslepet og oppgradere fengelseieendommene. Nærmere 230 millioner kroner av tiltakspakken var prioritert til byggeprosjekter.

Mange av tiltakene var vedlikeholds- og oppgraderingsprosjekter, som for eksempel malning av fasade, rehabilitering av trapper, utskiftingen av vinduer, oppussing av dusj og toaletter, utbedring av råteskader og oppgradering av ventilasjon og varmeanlegg. Dette var oppgaver som Statsbygg kunne begynne på ganske fort og som raskt ville kunne gi effekter i markedet og på sysselsettingen. Flere av prosjektene ga også en miljøgevinst gjennom mer energieffektive bygg og forbedret tilgjengeligheten på bygningene.

Ved utgangen av 2009 er Statsbygg godt i gang med alle tiltakene, og arbeidene vil slutføres i 2010. Per 31.12.2009 er det utbetalt cirka 424 millioner kroner i forbindelse med prosjekter og tiltak tilknyttet krisepakken.

Alt dette har vært oppgaver som skulle gjøres ved siden av de ordinære oppgavene. Tiltakene har derfor medført et omfattende ekstraarbeid i Statsbygg og stilt store krav til de ansatte og til Statsbygg som organisasjon.

71597 ULLERSMO FENGSEL, VEDL.H. V/BJ 22 700 000 - 72142 T09 BASTØY FENGSEL SEM FENGSEL 1 000 000 - 72144 T09 HORTEN FENGSEL 1 000 000 - 72145 T09 BERG T09 HOF FENGSEL 1 000 000 - 2147 T09 SKIEN FENGSEL 1 100 000 - 72148 T09 TROMS VADSØ FENGSEL 2 000 000 - 72150 T09 ÅNA FENGSEL 4 230 000 - 72151 T09 STAVANGESUND FENGSEL 1 000 000 - 72153 T09 SANDEID FENGSEL 1 000 000 - 72154 T09 A T09 BODØ FENGSEL 870 000 - 72156 T09 MOSJØEN FENGSEL 410 000 - 72157 T09 BIRING OG SIKRING 2 000 000 - 72158 T09 INDRE ØSTFOLD FENGSEL, AVD. TRØGSTAD 72159 T09 INDRE ØSTFOLD FENGSEL, AVD. EIDSBERG 0 - 72160 T09 ILA FENGSEL 3 ULLERSMO FENGSEL, AVD. KROGSRUD - 0 - 72162 T09 ULLERSMO FENGSEL 0 - 72163 FENGSEL 1 000 000 - 72164 T09 KONGSVINGER FENGSEL 2 000 000 - 72165 T09 ILSESEL 550 000 - 72166 T09 OSLO FENGSEL 9 500 000 - 72167 T09 TRONDHEIM FENGSEL 2 500 000 - 72169 T09 TRONDHEIM FENGSEL, AVD. LEIRA 500 000 - 72170 T09 VERDAL FENGSEL 2 500 000 - 72171 T09 BERGEN FENGSEL 7 190 000 - 72172 T09 VIK FENGSEL 500 000 - 72173 T09 HUSTAD FENGSEL 2 750 000 - 72186 T09 TRONDHEIM FENGSEL (II) 5 900 000 - 72129 T09 BYGDØ KONGSGÅRD - ØVRIG BYGNINGSMASSE 24 900 000 - 72096 T09 STATENS HUS, STEINKJER 10 000 000 - 72097 T09 MUNKEGATA 2,4,6 5 000 000 - 72098 T09 RANA TRYGDEKONTOR 4 500 000 - 72099 T09 REGIMENTSBYGNINGEN STEINKJER 15 000 000 - 72176 T09 HIST, INDDANNINGEN 5 000 000 - 72177 T09 HØGSKOLEN I NESNA, VENTILASJON - 72181 T09 HØGSKOLEN I VOLDA - VINDUSUTSKIFTNING 5 000 000 - 72100 VADSØ - VENTILASJONSANLEGG 5 000 000 - 72101 T09 HØGSKOLEN I NARVIK 6 000 000 - 72102 T09 HØGSKOLEN I ALTA - UTOMHUS 2 500 000 - 72103 T09 - PUNPESTASJON 5 000 000 - 72175 T09 HØGSKOLEBYGGENE I TROMSØ/ 10 000 000 - 72090 T09 FROGNER HOVEDGÅRD - FASADERESTAURERING 4 000 000 - 72091 T09 DRAMMEN TINGHUS - TRAPPER 1 600 000 - 72092 T09 STADNER 6 000 000 - 72093 T09 STADNER 6 000 000 - 72094 T09 UIA DRØMMESMOEN - ØVRE 3 500 000 - 72095 T09 FORSKNINGSSTASJONEN - VEDLIKEHOLD 3 000 000 - 72180 T09 HIB, BUSKERUD - HØNEFOSS 5 000 000 - 72104 T09 PORSGRUNN - MINDRE OMBYGGINGER 2 510 000 - 72104 T09 HSH HAUGESUND - VANGANGVEI 1 300 000 - 72106 T09 HØGSKOLEN I BERGEN - FASADEREHAABILITERING 1 RING 2 750 000 - 72108 T09 EIKELUND - GRUNNFORHOLD - 3 350 000 - 72109 T09 JO - 72110 T09 HÅKONSHALLEN - BYGG 264,265 7 000 000 - 72112 T09 FØRDE TRAFIKK HØGSKOLEN I SOGN- OG FJORDANE, FØRDE 4 000 000 - 72114 T09 UIS - UTSKIFTNING T09 UIS - VENTILASJONSANLEGG - 9 000 000 - 72116 T09 UIS - UTREDE ENERGIFOR 819 810 - 72117 T09 SKÅLAND UNGDOMSBASE - PCB UTSKIFTNING 500 000 - 72174 FASADEREHAABILITERING 30 129 226 - 72178 T09 HIH, STORD - RENOVERING IDRETTHALL 10 000 000 - 72118 T09 BLAKER SKANSE 4 500 000 - 72119 T09 HØGSKOLEN I HEDMARK, EVENSTAD 3 700 000 - 72120 T09 OSLO TINGHUS - UTSKIFTNINGER 4 000 000 - 72121 T09 GIMLEKOMPLEKSET - OPPGRADERING 2 000 000 - 72122 T09 SINSENVEIEN 76 - VVS 8 000 000 - 72123 T09 POLITIHUSET I OSLO - RESERVEKRAFT 10 500 000 - 72124 T09 RYTTERKORPSET (PROSJEKT 11243) 13 200 000 - 72125 T09 NASJONALGALLERIET - INNEKLIMA/BRANN 2 500 000 - 72126 T09 POLITIHØGSKOLEN I OSLO, BASSENG 20 000 000 - 72127 T09 VILLA GRANDE - FASADEREHAABILITERING 7 000 000 - 72130 T09 STAMI - UTSKIFTNINGER 9 200 000 - 72131 T09 HIH, ETTERSLEP 5 000 000 - 72132 T09 ÅKER GÅRD, REHAABILITERING 3 000 000 - 72133 T09 HØGSKOLEN I OPPLAND, GJØVI - FASADEREHAABILITERING 4 000 000 - 72134 T09 VICTORIA TERASSE - REHAABILITERING 7 000 000 - 72135 T09 MØLLERGATA 19/R4 7 000 000 - 72136 T09 RKV - UTOMHUS 5 000 000 - 72137 T09 RKV - FELLSAREALER 4 000 000 - 72138 T09 RKV - FELLES TILSTANDSVURDERING 2 000 000 - 72139 T09 GRUBBEGATA 1 - MARKISER 3 500 000 - 72140 T09 RKV - S BLOKKA - VINDUER 3 500 000 - 72182 OPPGRADERING UTVIDELSE AV KJØLEANLEGG 500 000 -

1 500 000 - 72143 T09
 FENGSEL 1 500 000 - 72146
 SØ FENGSEL 750 000 - 72149 T09
 GER FENGSEL 1 000 000 - 72152 T09 HAU-
 ARENDAL FENGSEL - 1 450 000 - 72155
 REDTVEIT FENGSEL, FOR- VA-
 2 900 000 -
 000 000 - 72161 T09
 163 T09 HAMAR
 FENG-
 - 72096
 GENIØRUT
 MM 5 000 000
 T09 STATENS HUS
 - VENTILASJONSAGGREGATER
 HAVBRUKSSTASJONEN TROMSØ
 UIT 5 000 000 - 72089 T09 HIT, PORSGRUNN
 72091 T09 HVE BAKKENTEIGEN - KJØLEMASKI-
 STATENS KARTVERK HØNEFOSS - B-BLOKKA 1 900 000
 NEN FLØDVIGEN 2 000 000 - 72179 T09 HIT, BØ/NOTOD-
 72184 T09 HIT, NOTODDEN 1 490 000 - 72185 T09 HIT,
 ANNBJÅREN ENERGI 4 250 000 - 72105 T09 HSH STORD -
 900 000 - 72107 T09 LANDÅSSVINGEN - SEKSJONE-
 ONAS LIESVEI - FASADEREHABILITERING 80 000
 STASJON - OLJETANK 75 000 - 72113 T09
 NG AV VINDUER 5 550 964 - 72115
 BRUK
 T09 UIS,
 TS-

MEDARBEIDEREN

Ida Grjotheim

LANDSKAPSARKITEKT,
FAGLIG RESSURSSENTER ARKITEKTUR

HVA GJØR DU TIL DAGLIG?

Jeg jobber i Faglig ressurscenter, arkitektfaglig seksjon (FA), og er involvert i flere prosjekter som ledes av avdeling Byggeherrer. Blant disse er seks-sju ulike barnevernsinstitusjoner, tilbygg på Norsk Bergverksmuseum, sørsamisk kultursenter på Snåsa (Saemien Sijte), nytt utstillingsvektsthus i Botanisk hage, med andre ord mange spennende prosjekter. Mitt hovedfokus er på utearealene i prosjektene og det innebærer for eksempel utarbeidelse av funksjons- og byggeprogram, bistand til prosjektledere med landskapsfaglig rådgivning osv.

HVORFOR VALGTE DU Å JOBBE I STATSBYGG?

Jeg søkte meg til Statsbygg fordi jeg oppdaget, gjennom studiet, hvor varierte eiendomsmasser Statsbygg forvalter. Særlig interessant var det at Statsbygg forvalter flotte friområder i Oslo, nemlig strandområdene på Bygdøy. Jeg begynte å abonnere på Åpent Rom og tenkte det kunne være spennende å jobbe med så mange forskjellige problemstillinger i ulike landskap. Og så søkte jeg på et vikariat mens jeg ennå var student.

HVORDAN FÅR DU BRUKT DIN FAGLIGE BAKGRUNN?

I FA er vi to landskapsarkitekter. Ettersom forståelsen for landskapsarkitektur som eget fagområde øker i Statsbygg, blir behovet for deltakelse i prosjektene større. Det er morsomt å se at prosjektene blir betydelig bedre når landskapet blir ivaretatt, men det kan til gjengjeld være slitsomt å delta i prosjekter der det ikke tas hensyn til uteområdene. Ettersom mitt fagområde er forholdsvis tynt representert i Statsbygg, blir én faglig utfordring å holde vedlike kunnskapen om eget fag. Min nærmeste leder viser stor vilje til at vi kan delta på eksterne kurs for å få faglig påfyll. Det er alltid en glede og inspirasjon å treffe «egne» fagfolk på kurs og konferanser.

FA er et godt sted å jobbe, og det gir mye motivasjon å arbeide sammen med så mange dyktige mennesker.

POLITIKK OG ARKITEKTUR – ET VIKTIG SAMSPILL

Fengslene som ble bygd for over hundre år siden hadde som mål å få folk til å avstå fra kriminalitet gjennom bot og isolasjon. Mange av disse bygningene er fortsatt i bruk.

TEKST: KNUST STORBERGET (A), JUSTISMINISTER

I dag ønsker vi å styrke rehabiliteringen gjennom rusmestring, skole og utdanning, arbeidstrening og fritidsaktiviteter. Vi vil ha en kriminalomsorg som bidrar til at mennesker kan utvikle seg i soningstiden, slik at de klarer å få til et sporskifte i livet sitt. Da må vi ha lokaler som legger til rette for det.

ET HISTORISK TILBAKEBLIKK. Samspillet mellom kriminalpolitikk og arkitektur er ikke et nytt fenomen. I 1841 foreslo straffeanstaltskommisjonen å legge ned straffegjennomføring på festningene og slaveriene og bygge egne cellefengsler i stedet. Et sentralt prinsipp var individets rehabilitering gjennom bot og isolasjon. Dette ble bygningsmessig konkretisert i Philadelphia-modellen. I denne typen fengsel satt innsatte isolert på celler i korridorer som strålte ut fra et midtpunkt. Isoleringen skulle hindre uheldig innflytelse fra andre innsatte og bidra til moralsk forbedring. De tilsatte var voktere.

Denne sammenhengen mellom bygning og straffeinnhold var grunnleggende ved planleggingen av Norges første sivile fengselsbygg. Botsfengselet i Christiania tok imot de første innsatte i mai 1851, og er fortsatt i bruk som en del av Oslo fengsel. I årene som kom, ble det bygget en rekke distrikts- og hjelpefengsler rundt om i landet. Mange av disse er fremdeles i bruk, som for eksempel Arendal, Vik, Kongsvinger, Gjøvik, Hamar, Eidsberg, Sandefjord, Fredrikstad og Larvik.

NYE TANKER – NYE BYGG. I 2008 la regjeringen fram den nye kriminalomsorgsmeldingen,

Straff som virker. For å bekjempe kriminalitet og skape et tryggere samfunn, må vi sørge for at de som kommer ut etter endt soning ikke kommer tilbake igjen. Det skjer ikke gjennom bot og isolasjon, men gjennom arbeidskvalifisering, skole, kulturtilbud, fritidsaktiviteter og motivasjonsarbeid. De tilsatte i fengslene er ikke lenger bare «voktere», de driver også motivasjons- og påvirkningsarbeid.

Mange fengselsbygg er så gamle og utformet på en slik måte at det er vanskelig å drive god rehabilitering. Derfor må vi bygge om – og bygge nytt – for å få lokaler som gjør at vi kan drive de aktivitetene vi ønsker. En av kriminalomsorgens hovedoppgaver er å tilrettelegge for at andre etater kan starte sitt arbeid med den innsatte inne i fengselet. Dette er en forutsetning for å nå målet om at alle som løslates fra fengsel skal ha en verdig bolig, et skole- eller arbeidstilbud og tilbud om behandling for rus og/eller psykiske problemer. Derfor jobbes det for å etablere servicetorg i samtlige fengsler – en fysisk møteplass inne i fengselet hvor innsatte selv kan ha direkte kontakt med representanter fra NAV, Husbanken, kommunen, sosialetaten, velferdsetaten, frivillige organisasjoner og så videre.

Tilleggsbevilgningen på 110 millioner gjennom regjeringens tiltakspakke i fjor, bidrar til at vi raskere kan følge opp ambisjonene i den nye kriminalomsorgsmeldingen. Samtidig fikk vi på plass 78 millioner til økt vedlikehold i fengslene og 20 millioner til nytt aktivitetsbygg i Oslo fengsel.

STATSBYGG LEVERER ... Mine erfaringer med Statsbygg er at det er en etat som leverer både effektivt og godt. Statsbygg har hatt en viktig rolle i kriminalomsorgens arbeid de siste årene, både med tanke på en betydelig ut-

videlse av antallet soningsplasser for å avvikle soningskøen og overtakelsen av ansvaret for forvaltning, drift og vedlikehold av samtlige fengselseiendommer. I tillegg har Statsbygg ansvaret for Halden fengsel som skal stå ferdig våren 2010 og som vil bli Norges mest moderne fengsel. Her skal det etableres servicetorg hvor det vil være rikelig med plass til alle kriminalomsorgens samarbeidspartnere. Jeg har store forventninger til at Halden fengsel har den arkitekturen som skal til for å gjennomføre den straffegjennomføringspolitikken regjeringen ønsker.

... OG MÅ FORTSETTE Å LEVERE! Fremtidens straffegjennomføring skal preges av større bruk av alternative straffereaksjoner og straffegjennomføringsformer, som narkotika-program med domstolskontroll, program mot ruspåvirket kjøring, samfunnsstraff, straffegjennomføring i institusjon og i eget hjem med elektronisk kontroll.

Samtidig vil regjeringens straffegjennomføringspolitikk stille høye bygningsmessige krav til allerede eksisterende fengsler, og det er kun et fåtall av dem som tilfredsstiller disse kravene. Det vil være urealistisk og lite hensiktsmessig å oppgradere alle dagens fengsler for å imøtekomme de krav som stilles. For enkelte fengsler vil det være mer aktuelt å finne erstatningslokaler fremfor oppgradering eller utbedring av mangelfullt vedlikehold. Uansett vil Statsbygg også i fremtiden ha en viktig rolle i arbeidet med å legge forholdene til rette for at kriminalomsorgen skal kunne gjennomføre dagens og morgendagens straffegjennomføringspolitikk. Jeg ser frem til et fortsatt godt samarbeid! Da skaper vi sammen mer trygghet og mindre kriminalitet.

LES MER OM
FENGLER PÅ
SIDE 30-33

«Mange fengselsbygg er så gamle og utformet på en slik måte at det er vanskelig å drive god rehabilitering. Derfor må vi bygge om – og bygge nytt for å få lokaler som gjør at vi kan drive de aktivitetene vi ønsker.»

Oslo Fængsel

Foto: Jaro Hollan

MEDARBEIDEREN

Ivo J. Negulic

EIENDOMSFORVALTER,
STATSBYGG (EØØ)

NÅR BEGYNTE DU I STATSBYGG?

Jeg kom til Statsbygg i februar 2007. Jeg har en treårig teknisk utdanning, etterfulgt av hotellhøyskole og har i ti år arbeidet i hotell- og restaurantbransjen, hvorav de siste årene som hotelldirektør.

HVA ER DINE ARBEIDSOPPGAVER?

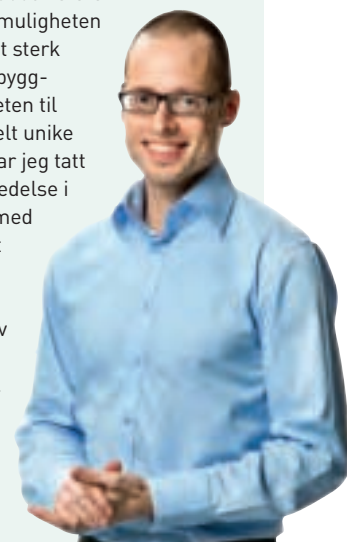
I min nåværende stilling som eiendomsforvalter er mine oppgaver blant annet vedlikeholdsplanlegging, oppfølging av drift/vedlikehold, deltakelse i prosjekter, anskaffelser, budsjettarbeid, rapportering og avviksforklaring, personalansvar og selvfølgelig kundebehandling. Jeg har fått tildelt en portefølje bestående av Skådalen, Huseby og Bredtvet/Torshov kompetansesentre, tre universitetsbygg, Sophies Minde Ortopedi, Løren Transittmottak, samt Gaustad gård. Alle ligger i Oslo og er spennende eiendommer med mange utfordringer, men har heldigvis bare hyggelige leietakere som gjør arbeidet produktivt.

HVORFOR STATSBYGG?

Det var en stor overgang å gå til Statsbygg, men jeg så muligheten til å kunne bruke mine sterkeste sider i en helt ny bransje. Har man god kontroll på økonomi, personal og administrasjon i én bedrift, da finnes muligheten for suksess i den neste. Den største forskjellen har vært måten man arbeider på, tidsbruken og det enorme systemet man er en del av. Avhengigheten av så mange mennesker og ulike avdelinger både i Statsbygg og eksternt gjør at progresjonen kan bli noe langsom, men i det lange løp får man en profesjonell bedrift med en høy kvalitet.

HVA ER DET BESTE MED JOBBEN DIN?

Det beste med å jobbe i Statsbygg er at jeg får muligheten å være en del av et sterk faglig miljø. Statsbyggskolen og muligheten til stipend er også helt unike tilbud. Tidligere har jeg tatt praktisk prosjektledelse i Statsbyggskolen med NTNU, og akkurat nå tar jeg første året på BI for å formalisere noe av den praktiske erfaring jeg besitter. På sikt håper jeg at det kan åpne nye dører i Statsbygg.

Statsbygg kartlegg bygga

Statsbygg har kartlagt 1,5 millionar kvadratmeter av porteføljen for å identifisere tiltak som skal betre tilgjenge for alle. Dei siste åra er det utført tiltak for i underkant av 60 millionar kroner. Eksempel på slike tiltak er å setje inn heisar, sørgje for automatikk i dører, handikoptolett, lys, skilting og markeringar, lyd og teleslynger, ramper og parkeringsmoglegheiter.

400 bygningar i byggforalle.no

Krava til universell utforming er høge i Noreg, og det er ei utfordring å innfri desse 100 prosent. Foreløpig innfrir ingen eksisterande bygg i landet eit slikt 100 prosentkrav. Statsbygg har likevel oppnådd god tilkomst i dei fleste av bygga i sin portefølje. Dette ser ein i oversikta over dei om lag 400 publikumsbygningane som er registrerte i nettportalen byggforalle.no. Publikum kan her sjekke tilgjenge for den eigedommen dei skal besøkje.

Utfordringer skal løysast

EIDSVOLLSBYGNINGEN

Statsbygg er i gang med rehabilitering og restaurering av Eidsvollsbygningen. Dette nasjonale monumentet skal førast tilbake til slik bygningen og paviljongane som høyrer til, såg ut i 1814. Arbeidet skal vere ferdig til feiringa av Grunnlova i 2014. Samtidig med at antikvariske prinsipp skal ivaretakast, skal òg restaureringa av Eidsvollsbygningen følgje krava om å leggje til rette for best mogleg tilgjenge. Bygningen er Noregs eldste museum, og det byr på utfordringar å innfri krava om tilgjenge. Rikssalen, for eksempel, ligg i andre etasje av bygningen, og det er klart at det vil bli diskusjon om ein vil sjå det som mogleg å installere heis for å betre tilgjenge dersom dette ikkje kjem i vegen for verneomsyn. Slike spørsmål står Statsbygg stadig overfor i prosjekt der det ligg føre vernevedtak. Oppgåva med å restaurere den verna bygningen krev òg at det blir innført færrast mogleg moderne installasjonar, men utfordringane må og skal løysast. Statsbygg samarbeider derfor mellom anna med Norges Handikapforbund for å finne fram til gode løysingar.

RESTAURERINGA AV EIDSVOLLSBYGNINGEN SKAL FØLGJE KRAVA OM Å LEGGJE TIL RETTE FOR BEST MOGLEG TILGJENGE

Foto: Trond Isaksen

Rett til å delta

At alle menneske skal kunne delta på lik linje i samfunnet og arbeidslivet, er ein grunnleggjande demokratisk rett. Målet om tilgjenge for alle har derfor høg prioritet i Noreg. Dette er òg slått fast i ei rekkje lover og reglar som skal bidra til at alle menneske, inkludert dei med nedsett funksjonsevne, skal få oppfylt sine rettar.

I januar 2009 blei ei ny og offensiv lov om forbod mot diskriminering på grunn av nedsett funksjonsevne sett ut i livet (diskriminerings- og tilgjengelova). Denne lova skal styrkje det rettslege vernet mot diskriminering på grunn av nedsett funksjonsevne, og hindre diskriminering mellom anna som følgje av manglande tilgjenge. Lova stiller krav om universell utforming av omgivingane og har i tillegg eit krav om lett tilkomst på arbeidsplassar, på skolar og i barnehagar.

LOVVERK OG ANDRE VERKEMIDDEL. Eit godt lovverk er eitt av fleire verkemiddel for å kjempe imot diskriminering i form av manglande universell utforming. Men òg grep som går på forvaltning, kompetanseheving og økonomiske verkemiddel er viktige. Universell utforming av det fysiske miljøet inneber ei likeverdige form for tilgjenge slik at den valde løysinga kan brukast av flest mogleg. Dette gjeld ikkje berre for personar med nedsett funksjonsevne, men omfattar òg familiar med småbarn i vogn og eldre menneske.

Som ein av dei største bygherrane og eigedomsforvaltarane i Noreg, er Statsbygg opp- teken av å sikre at det er enkelt å komme seg til og rundt i bygningar og eigedommar vi har ansvaret for. Lovverk og retningslinjer er eit godt utgangspunkt for dette. Statsbygg har i tillegg laga ein eigen handlingsplan for universell utforming.

STATSBYGG'S HANDLINGSPLAN. I handlingsplanen til Statsbygg går det fram at alle nybygg skal ha universell utforming. For dei eksisterande bygningane skal ein ta tilsvarande omsyn om ein byggjer om eller lagar nye tilbygg.

Tilgjengeleg for alle

DET ER UTFORMA SJU PRINSIPP SOM GIR GRUNNLAG FOR UNIVERSELL UTFORMING I OFFENTLEG FORVALTNING.

1) LIKE MOGLEGHEITER FOR BRUK – utforminga skal vere brukbar og tilgjengeleg for menneske med ulike ferdigheiter

2) FLEKSIBEL BRUK – utforminga skal tene eit vidt spekter av individuelle preferansar og ferdigheiter

3) ENKEL OG INTUITIV BRUK – utforminga skal vere lett å forstå utan omsyn til kva erfaring, kunnskapar, språkferdigheiter eller konsentrasjonsnivå brukaren har

4) FORSTÅELEG INFORMASJON – utforminga skal kommunisere nødvendig informasjon til brukaren på ein effektiv måte, uavhengig av forhold knytte til omgivingane eller dei sensoriske ferdigheitene brukaren har

5) AVGRENSA SKADE – utforminga skal minimalisere farar og skadar som kan gi ugunstige konsekvensar, eller minimalisere utilsikta handlingar

6) LÅG FYSISK PÅKJENNING – utforminga skal kunne brukast effektivt og enkelt med eit minimum av vanskar for brukaren

7) STØRRELSE OG PASS FOR TILGANG OG BRUK – formålstenleg størrelse og plass skal mogleggjere tilgang, rekkjevidd, betening og bruk, uavhengig av kroppsstørrelsen, kroppsstillinga og mobiliteten til brukaren.

Det skal setjast av minimum seks prosent av dei totale vedlikehaldsmidlane til vedlikehald av eksisterande eigedommar i form av tiltak som skal sikre universell utforming. I 2009 utgjorde dette 26 millionar kroner.

For alle publikumsbygningar skal det finnast ei beskriving av tilgjenget i bygget. Dette skal publikum enkelt kunne finne i nettportalen byggforalle.no. Det er laga sjekklister for universell utforming som kan brukast i prosjekteringsstadiet for byggjeprojekt. Her er det den opne standarden IFC (Industry Foundation Classes) som blir brukt. Handlingsplanen har

òg som mål at det skal utarbeidast ei rettleiing for universell utforming der brukarmedverknad og tilpassing til krava skal ivareta alle relevante prosjekt.

I 2009 gav regjeringa ut ein ny handlingsplan for auka tilgjenge for alle. Eit av krava i denne planen er at det i eksisterande bygg som blir forvalta av Statsbygg, skal gjennomførast årlege tiltak som skal føre til at bygga blir universelt utforma i tråd med regjeringa sin visjon innan 2025.

Dette er òg i samsvar med Statsbyggs handlingsplan for universell utforming.

Statsbyggs eiendommer

På vegne av staten eier og forvalter Statsbygg 2300 bygninger fordelt på 610 eiendomskomplekser. Av disse befinner 174 bygninger og 75 eiendomskomplekser seg utenfor landets grenser. Statsbygg er representert i 56 land.

Høgskolen i Bodø
Arkitekt: Arkitektstudio
Foto: Jaro Hollan

BYGGENE: Mange av bygningene er arkitektoniske godbiter som har en naturlig plass i samfunnsbildet. Spennvidden på eiendommene er stor: Fra den minste fjellhytte til det største slott, og bruksområdene varierer fra barnevern til museum. Samlet forvalter Statsbygg over 2,6 millioner kvadratmeter.

AMBASSADER OG KONSULATER

Bygninger: 173
Eiendomskomplekser: 74
Kvadratmeter: 96.000

Eksempel: Ambassaden i Wien, ambassaden i Katmandu

BARNEVERN- INSTITUTEJONER

Bygninger: 315
Eiendomskomplekser: 106
Kvadratmeter: 101.000

Eksempel: Blåklukka foreldre- og barnesenter i Førde, Skåland ungdomsbaser på Moi

FENGLER

Bygninger: 540
Eiendomskomplekser: 42
Kvadratmeter: 328.000

Eksempel: Ita fengsel i Bærum, Ringerike fengsel på Tyrstrand

FJELL- OG ØDESTUER

Bygninger: 27
Eiendomskomplekser: 6
Kvadratmeter: 2.000

Eksempel: Harvasstua i Hattfjelldal, Jotkajavre fjellstue i Alta

KONGELIGE EIENDOMMER

Bygninger: 81
Eiendomskomplekser: 5
Kvadratmeter: 41.000

Eksempel: Stiftsgården i Trondheim, Gamlehaugen i Bergen

KULTUREIENDOMMER/ MUSEER

Bygninger: 120
Eiendomskomplekser: 25
Kvadratmeter: 124.000

Eksempel: Operaen i Oslo, Arkitekturmuseet i Oslo

OFFENTLIGE ADMINISTRASJONSBYGG

Bygninger: 135
Eiendomskomplekser: 60
Kvadratmeter: 324.000

Eksempel: Riksarkivet i Oslo, Justervesenet på Kjeller

REGJERINGSBYGG

Bygninger: 18
Eiendomskomplekser: 6
Kvadratmeter: 222.000

Eksempel: Regjeringskvartalet i Oslo, Regjeringens representasjonsanlegg m/ statsministerbolig i Oslo

TINGHUS

Bygninger: 13
Eiendomskomplekser: 11
Kvadratmeter: 106.000

Eksempel: Oslo tinghus, Bergen tinghus

TOLLSTEDER

Bygninger: 37
Eiendomskomplekser: 15
Kvadratmeter: 17.000

Eksempel: Svinesund kontrollområde i Halden, Umbukta kontrollgarasje i Mo i Rana

UNDERVISNINGS- / FORSKNINGSEIENDOMMER

Bygninger: 529
Eiendomskomplekser: 88
Kvadratmeter: 1.067.000

Eksempel: Høgskolen i Bodø, Matre havforskningsstasjon i Matredal

VEG- OG TRAFIKKSTASJONER

Bygninger: 44
Eiendomskomplekser: 29
Kvadratmeter: 55.000

Eksempel: Arendal trafikkstasjon, Namsos trafikkstasjon

ANDRE EIENDOMMER

Bygninger: 234
Eiendomskomplekser: 140
Kvadratmeter: 144.000

Eksempel: Svalbard globale frøhvelv i Longyearbyen, Gaustad gård i Oslo.

REGIONENE: Statsbyggs fem regionkontorer forvalter Statsbyggs eiendommer innenriks. Driftspersonalet har ansvaret for den daglige driften av eiendommene og oppfølging av kundene. Nærmere 340 personer har arbeidsoppgaver knyttet til forvaltning og drift av eiendommene. Eiendomsforvaltningens målsetting er å sikre kostnadseffektiv drift og verdibevarende vedlikehold av Statsbyggs eiendomsmasse.

STATSBYGG REGION ØST

Kontor: Oslo
Forvalter eiendommer i Østfold, Akershus, Hedmark, Oppland og Oslo.
Bygninger: 487
Eiendomskomplekser: 132

Eksempel: Bygdø kongsgård i Oslo, Høgskolen i Østfold i Halden

STATSBYGG REGION SØR

Kontor: Porsgrunn
Forvalter eiendommer i Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark, Vestfold og Buskerud.
Bygninger: 177
Eiendomskomplekser: 57
Kvadratmeter: 318.000

Eksempel: Stavern fort i Larvik, Arendal trafikkstasjon

STATSBYGG REGION VEST

Kontor: Bergen
Forvalter eiendommer i Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland.
Bygninger: 282
Eiendomskomplekser: 87
Kvadratmeter: 321.000

Eksempel: Gamlehaugen i Bergen, Arkeologisk museum i Stavanger

STATSBYGG REGION MIDT-NORGE

Kontor: Trondheim
Forvalter eiendommer i Sør- og Nord-Trøndelag, Møre og Romsdal og Nordland (sør for Bodø).
Bygninger: 273
Eiendomskomplekser: 83
Kvadratmeter: 333.000

Eksempel: Munkholmen i Trondheim, Bergskrivergården på Røros

STATSBYGG REGION NORD

Kontor: Tromsø
Forvalter eiendommer i Nordland (nord for Bodø), Troms, Finnmark, og Svalbard.
Bygninger: 358
Eiendomskomplekser: 131
Kvadratmeter: 279.000

Eksempel: Polarmiljøsentret i Tromsø, Svalbard forskningspark i Longyearbyen

RESULTATREKNESKAP 2009

RESULTAT (tal i 1 000 kr)	Note	2009	2008
Leigeinntekter	2	3 204 837	2 653 539
Andre driftsinntekter	2	121 173	91 079
Sum driftsinntekter		3 326 010	2 744 618
Eigedomsdrift	3	1 070 148	690 609
Administrasjon	4	372 970	360 737
Avskrivningar	5	613 223	405 042
Sum driftsutgifter		2 056 341	1 456 388
Driftsresultat		1 269 669	1 288 230
Renter staten sin kapital	6	33 232	3 947
Resultat før ekstraordinære poster		1 236 437	1 284 283
Ekstraordinær inntekt	7	156 015	111 392
Ekstraordinær utgift	7	138 275	112 168
Resultat ekstraordinære poster		17 740	-776
Resultat til disponering		1 254 177	1 283 507
Til investeringsformål	11	919 166	940 700
Til reguleringsfond	11	194 555	-104 615
Til kapittel 2445 post 24		140 456	447 422
Sum disponeringar		1 254 177	1 283 507

BALANSE 2009

EIGEDLAR (tal i 1 000 kr)	Note	2009	2008
ANLEGGSMIDLAR			
Inntektsgivande			
Bygg under arbeid	5	1 605 197	1 443 797
Ferdigstilte bygg/eigedommar	5	24 117 797	17 762 099
Tomter	5	2 781 061	2 012 517
Bustader	5	99 278	101 638
Obligasjonar	14	403	403
Aksjar	13	30	30
Ikkje-inntektsgivande			
Bygg under arbeid	5	6 079	43 143
Ferdigstilte bygg/eigedommar	5	77 189	83 630
Obligasjonar	14	30 865	30 865
Inventar og utstyr	5	54 382	34 306
Sum anleggsmidlar		28 772 281	21 512 428
OMLØPSMIDLAR			
Kortsiktige fordringar	9	615 086	358 447
Likvidar	8	0	0
Sum omløpsmidlar		615 086	358 447
Sum eigedelar		29 387 367	21 870 875
GJELD OG EIGENKAPITAL (tal i 1 000 kr)			
Eigenkapital			
Reguleringsfond	11	393 540	198 985
Annan egenkapital	11	27 439 633	20 490 688
Sum egenkapital		27 833 173	20 689 673
Langsiktig gjeld			
Staten si renteberande gjeld	10	1 104 200	765 259
Staten si ikkje-renteberande gjeld	10	228 447	256 480
Sum langsiktig gjeld		1 332 647	1 021 739
Kortsiktig gjeld	12	221 547	159 463
Sum gjeld og eigenkapital		29 387 367	21 870 875

NOTAR TIL KONTANTREKNESKAPEN FOR 2009

Note 1: Rekneskapsprinsipp

Statsbygg er ei statleg forvaltningsbedrift med eit nettobudsjettert driftsresultat i statsbudsjettet. Resultatrekneskapan og balansen blir førte etter kontantprinsippet. Investeringane blir aktiverte i balansen, og avskrivningane reduserer lån frå statskassa etter gjeldande reglar.

Med verknad frå 1. januar 2009 overtok Statsbygg alle fengselseigedommane. Fengselseigedommane blei verdivurderte av ein ekstern konsulent og blei innførte i Statsbygg sin balanse med ein verdi på 6,3 mrd. kroner. Verdiane representerer nykostpris, det vil seie teknisk verdi med fråtrekk for slitasje. For at overtakinga ikkje skulle påverke gjeldsgraden, medførte innarbeidinga av eigedommane ein auke av eigenkapital med 6 mrd. kroner og ein auke av renteberande gjeld med 0,3 mrd. kroner.

RESULTATREKNESKAP OG BALANSE

Statsbyggs resultatrekneskap omfattar den delen av drifta som kjem inn under eige kapittel i statsrekneskapan (kapittel 2445). På same måten omfattar balansen eigne bygg, der majoriteten er inntektsgivande eigedommar som inngår som ein del av husleigeordninga til staten. Statsbygg ivaretek òg byggherreansvaret for staten i dei tilfella der Statsbygg ikkje sjølv skal forvalte og eige bygningane. Majoriteten av denne byggeverksemda er samla i eit eige kapittel i statsbudsjettet (kapittel 1580). Enkelte byggherreoppdrag blir utgiftsførte direkte på kapitla til andre departement i statsrekneskapan. Slike bygg inngår ikkje i Statsbyggs balanse.

KLASSIFISERING

Fordringar og gjeld som er relaterte til den løpande drifta, er klassifisert som omløpsmidlar og kortsiktig gjeld i balansen.

Statsbygg har ei mindre beholdning av aksjar i samband med eitt av bygga. Aksjane må ein sjå på som ei langsiktig plassering.

AKTIVERTE ANLEGGSMIDLAR

Anleggsmidlane er grupperte i eigedommar som er inntektsgivande og ikkje-inntektsgivande. Inntektsgivande eigedommar blir avskrivne lineært med følgjande avskrivingsperiodar:

Nybygg og kjøpte eigedomm.:	60 år
Eldre bygningsmasse:	40 år
Ombygging/utviding:	30 år

Enkelte spesialbygg kan ha avvikande avskrivingsperiode ut frå vurdering av forventade levetid. Dette gjeld spesielt utanlandseigedommar.

Ordinære avskrivningar blir gjorde første gongen året etter at bygningane er kjøpte eller ferdigstilte.

Ikkje-inntektsgivande eigedommar består i hovudsak av kulturhistoriske eigedommar i tillegg til fjell- og audestover. Slike eigedommar blir ikkje avskrivne, og det blir ikkje berekna renter på gjeld.

AKTIVERT INVENTAR OG UTSTYR

Driftsmidlar med levetid over tre år og kostpris over 30.000 kroner blir aktiverte. Ordinære avskrivningar skjer første gong året etter at driftsmidelen er skaffa.

SKATT

Statsbygg er ei statleg forvaltningsbedrift og er ikkje ei skattepliktig verksemd.

Note 2: Driftsinntekter

Statsbyggs driftsinntekter består i hovudsak av inntekter i samband med utleige av eigedommar. Leigeinntekter er husleigeinntekter i tillegg til andre inntekter i samband med utleigeforhold, for eksempel inntekt for indre vedlikehald og parkeringsplassar. Den betydelege auken i husleigeinntekter frå 2008 til 2009 skriv seg i hovudsak frå overtaking av fengsla. Spesifikasjon av andre inntekter er som følgjer:

Andre driftsinntekter: (tal i 1 000 kroner)	2009	2008
Sal av eigedommar	61 564	38 844
Rådgiving	5 364	4 120
Refusjon lønn brukaravhengige utgifter eigedommar	37 321	34 399
Refusjon sjukepengar m.m.	15 767	13 149
Andre inntekter	1 157	567
Sum andre inntekter	121 173	91 079

Note 3: Vedlikehald og eigedomsdrift

Alle utbetalingar som har med forvaltning, drift og vedlikehald av bygningsmassen å gjere, blir førte som vedlikehald og eigedomsdrift. Den betydelege auken i utgiftene frå 2008 til 2009 til vedlikehald og eigedomsdrift skriv seg i hovudsak frå auka utgifter på grunn av overtaking av fengsla og utgiftsføring av eldre prosjekt som det er vedteke ikkje skal vidareførast etter forprosjekt (førebuande tilrettelegging). Spesifikasjon av utgifter er som følgjer:

(tal i 1 000 kroner)	2009	2008
Vedlikehald	671 005	340 513
Førebuande tilrettelegging eigne eigedommar	43 806	20 547
Eigedomsdrift	187 688	193 080
Eigedomsdrift lønns- og personalutgifter	167 649	136 469
Sum Vedlikehald og eigedomsdrift	1 070 148	690 609

Note 4: Administrasjonsutgifter

Administrasjonsutgifter omfattar lønn, personalutgifter, husleige, IKT-utgifter og andre utgifter som er knytte til administrasjon av Statsbygg. Administrasjonsutgiftene for 2009 var på 372,9 mill. kroner. Det er ein auke på 12,2 mill. kroner frå 2008. Spesifikasjon av administrasjonsutgifter er som følgjer:

(tal i 1 000 kroner)	2009	2008
Lønns- og personalutgifter ¹⁾	211 903	213 360
Husleige og drift lokale	63 870	62 240
IKT, inkl. vedlikehald og lisensar	39 269	43 306
Andre administrasjonsutgifter	47 211	28 559
FOU-prosjekt	10 717	13 272
Sum Administrasjonsutgifter	372 970	360 737

1) Brutto lønns- og personalutgifter utgjorde i 2009 318 mill. kroner (303,4 mill. kroner i 2008) før timeavrekning (utgiftsfordeling prosjekt) på 106 mill. kroner (90 mill. kroner i 2008).

Note 5: Anleggsmidler og avskrivninger

(tal i 1 000 kroner)

	Inntektsgivande bygg	Ikkje-inntektsgivande bygg
FERDIGSTILTE BYGG:		
IB innkjøpskost per 1.1.09	20 659 187	83 630
Tilgang 2009 1)	6 941 978	
Avgang 2009	-9 959	-6 441
Akkumulerte avskrivningar per 31.12	-3 473 409	-
Bokført verdi per 31.12.09	24 117 797	77 189

1) Av tilgang inntektsgivande bygg gjeld 5,7 mrd. kroner overføring av fengselseigedommane per 1.1.2009.

BYGG UNDER ARBEID:

Bokført verdi 1.1.09	1 443 797	43 143
Endring 2009	161 400	-37 064
Bokført verdi 31.12.09	1 605 197	6 079

TOMTER

IB innkjøpskost per 1.1.09	2 012 518	
Tilgang 2009 2)	778 615	
Avgang 2009	-10 072	
Bokført verdi per 31.12.09	2 781 061	

2) Av tilgang tomt gjeld 0,6 mrd. kroner overføring av fengsels-eigedommane per 1.1.2009.

BUSTADER

IB innkjøpskost per 1.1.09	101 638	
Avgang 2009	-2 360	
Bokført verdi per 31.12.09	99 278	

INVENTAR OG UTSTYR

IB innkjøpskost per 1.1.09	56 810	
Tilgang 2009 3)	32 684	
Akkumulerte avskrivningar per 31.12.09	-35 112	
Bokført verdi per 31.12.09	54 382	

3) Av tilgangen for året er det i 2009 aktivert 10 mill. kroner som vedkjem påkostnad leigde kontorlokale for Statsbygg. Avskrivning av påkostnaden vil skje over attstående leigeperiode.

Note 6: Renter av staten sin kapital

Rentesatsen det enkelte året er sett til fem års gjennomsnittleg obligasjonslånsrente. Det blir berekna renter for renteberande gjeld det året opptaket skjedde, dette etter reglar fastsette av Finansdepartementet.

Renter av staten sin kapital er auka med 13,1 mill. kroner frå 2008 som følgje av auke av renteberande gjeld på grunn av overtaking av fengsla. Andre renteinntekter er reduserte med 16,1 mill. kroner frå 2008, som skriv seg frå lågare rentesatsar.

(tal i 1 000 kroner)	2009	2008
Andre finansinntekter	-12 272	-28 396
Renter av staten sin kapital	45 504	32 343
Netto Renter av staten sin kapital	33 232	3 947

Note 7: Ekstraordinære inntekter og utgifter

Inntekter og utgifter i samband med rådgivingsoppdrag som Statsbygg utfører på vegner av Noregs Bank, er klassifiserte som ekstraordinær inntekt og utgift.

(tal i 1 000 kroner)	2009	2008
Ekstraordinære inntekter	156 015	111 392
Ekstraordinære utgifter	138 275	112 168
Netto Ekstraordinære postar	17 740	-776

Note 8: Likvidar

Statsbygg er med i staten si konsernkontoordning. Dette betyr at Statsbygg ikkje har egne likvide beholdningar.

Note 9: Kortsiktige fordringar

(tal i 1 000 kroner)	2009	2008
Mellomrekneskap med statskassa per 31.12.	604 674	332 971
Andre fordringar	10 412	25 476
Sum Kortsiktige fordringar	615 086	358 447

Note 10: Langsiktig gjeld

(tal i 1 000 kroner)	IB 1.1.09	Endring	UB 31.12.09
Renteberande gjeld	765 259	338 941	1 104 200
Ikkje-renteberande gjeld	256 480	-28 033	228 447
Sum Langsiktig gjeld	1 021 739	310 908	1 332 647

Opptak av renteberande gjeld er knytt til bygg som inngår i husleigeordninga, mens ikkje-renteberande gjeld er knytt til den ikkje-inntektsgivande delen av bygningsmassen. Auken i renteberande gjeld frå 2008 til 2009 skriv seg i hovudsak frå auke låneopptak i samband med overtaking av fengsla.

Note 11: Eigenkapital

(tal i 1 000 kroner)	IB 1.1.09	Endring	UB 31.12.09
Reguleringsfond 2)	198 985	194 555	393 540
Investeringsfond	13 977 518	919 166	14 896 684
Annan eigenkapital 1)	6 513 169	6 029 780	12 542 949
Sum Eigenkapital	20 689 673	7 143 501	27 833 173

1) Endring i annan eigenkapital skriv seg frå innarbeiding av fengsla per 1.1.2009.

2) Spesifikasjon av endringar reguleringsfond

Reguleringsfond per 1.1.2009	198 985
-------------------------------------	----------------

Bruk av reguleringsfondet i 2009 -75 985

Utgiftsføring av eldre prosjekt som det er avgjort å stanse	-19 486	-
Omposterte utgifter knytte til Pilestredet Park	-28 668	
Korrigert inntekt som gjeld drift Vestbanen i 2008	-7 331	
Korrigert gevinst som gjeld sal tomt Vestbanen 2008	-1 903	
Svalbard kontorbygg – sjølvassurandør ved brann	-597	
Studentsenteret i Bergen (St.prp. 67)	-18 000	

Tilført reguleringsfondet i 2009 270 540

Tiltakspakken vedlikehald (St.prp. 37 og 67)	160 679	
Vindaage H-blokka regjeringskvartalet (St.prp. 67)	9 000	
Netto bidrag frå Noregs Bank-prosjektet	17 740	
Netto gevinst ved sal eigedom (reduert med auka avsetning til investeringsformål 19,1 mill. kroner)	19 263	
Frå drifta	63 858	
Reguleringsfond per 31.12.2009	393 540	

Note 12: Kortsiktig gjeld

(tal i 1 000 kroner)	2009	2008
Tilskot	177 814	118 014
Anna kortsiktig gjeld	43 733	41 449
Sum Kortsiktig gjeld	221 547	159 463

Tilskot omfattar mottekne brukartilskot til byggjeprojekt som er under arbeid. Anna kortsiktig gjeld omfattar mellom anna skyldige offentlege avgifter. Auken frå 2008 til 2009 skriv seg frå auka innbetaling av brukartilskot.

Note 13: Aksjar

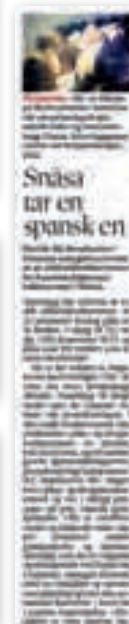
(tal i 1 000 kroner)	2009	2008
Aksjar Fylkeshuset AS	30	30
Sum Aksjar	30	30

Note 14: Obligasjonar

(tal i 1 000 kroner)	2009	2008
Stiftinga Sosialbygget	296	296
Kjell Soløy	107	107
Sum Obligasjonar inntektsgivande	403	403
Hagegt. 23 I/S	11 219	11 219
Møllergt. 1-3	1 963	1 963
Økernkrysset forretningsbygg	398	398
Granås AS	163	163
Kontorbygg AS Skien	578	578
Risør kommune	250	250
Karasjok kommune	1 100	1 100
Einar Sørnes	194	194
Indremisjonen	15 000	15 000
Sum Obligasjonar ikkje-inntektsgivande	30 865	30 865

«Bilder av St. Hanshaugen-kunstner Hedevig Anker pryder veggene i frokostsalen til Regjeringens nye stasbolig. Bare småtteriier gjenstår før Regjeringens nye representasjonsanlegg i Riddervoldsgate 2 kan tas i bruk. Her er ti hotellrom, presserom, møterom og frokostsal.»

AFTENPOSTEN AFTEN. 11.03.2009

STATSBYGG – STATENS FØRSTEVALG

STATSBYGG TAR SAMFUNNSANSVAR.

Statsbygg tar samfunnsansvar og er en tydelig samfunnsaktør og en pådriver i BAE-næringen.

STATSBYGG GJØR SINE KUNDER BEDRE.

Statsbyggs leveranser bidrar til økt verdiskapning hos kundene.

STATSBYGG TAR HELHETLIGE BESLUTNINGER OG HAR GOD STYRING.

Statsbygg tar beslutninger bygget på fakta og vurderinger som ivaretar helheten.

STATSBYGG SKAL VÆRE LEDENDEN PÅ BRUK AV MODERNE TEKNOLOGI.

Statsbygg bruker moderne teknologi som gir effektive arbeids- og beslutningsprosesser.

STATSBYGG SKAL VÆRE EN ATTRAKTIV ARBEIDSGIVER.

Statsbygg bygger målrettet opp kompetanse og gir medarbeidere utviklingsmuligheter. Organisasjonen skal framstå effektiv og tydelig. Gjennom aktiv oppfølging av arbeidsmiljøet, god kommunikasjon, åpenhet og involvering sikrer vi motiverte og tilfredse medarbeidere som er stolte av arbeidsplassen sin.

STATSBYGG'S HOVEDKONTOR

Biskop Gunnerus' gate 6 (Byporten)
P.b. 8106 Dep
0032 Oslo
Tlf: +47 815 55 045
Fax: +47 22 95 40 01
E-post postmottak@statsbygg.no

STATSBYGG REGION ØST

Biskop Gunnerus' gate 6
(Byporten)
Postboks 8106 Dep
0032 Oslo
Tlf: +47 815 55 045
Faks: +47 22 95 40 01
postmottak.E0@statsbygg.no

STATSBYGG REGION SØR

Storgata 162
Postboks 254
3901 PORSGRUNN
Tlf: +47 815 55 045
Faks: +47 35 56 26 21
postmottak.ES@statsbygg.no

STATSBYGG REGION NORD

Kaigata 4
Postboks 338
9254 TROMSØ
Tlf: +47 815 55 045
Faks: +47 77 62 57 01
postmottak.EN@statsbygg.no

STATSBYGG REGION MIDT-NORGE

Erling Skakkens gate 66
Postboks 4433
Hospitalsløkkan
7418 TRONDHEIM
Tlf: +47 815 55 045
Faks: +47 73 99 38 01
postmottak.EM@statsbygg.no

STATSBYGG REGION VEST

Vestre Strømkaaien 7
Postboks 35 Nygårdstangen
5838 BERGEN
Tlf: +47 815 55 045
Faks: +47 55 23 79 01
postmottak.EV@statsbygg.no